

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

ZAVODA ZA JAVNO ZDRAVSTVO FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

2022.

Broj: 01-02-06-11-1-3320-7/22

Sarajevo, juli 2023.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	2
II	REZIME DATIH PREPORUKA	5
III	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU	6
IV	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	7
1.	UVOD	7
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	8
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA	8
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA.....	9
5.	OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI	12
5.1	Program obavezne imunizacije	12
5.2	Distribucija COVID vakcina	15
5.3	Kontinuirana profesionalna edukacija iz zdravstvenog menadžmenta.....	17
6.	PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE.....	18
6.1	Izrada i donošenje budžeta i plana poslovanja	18
6.2	Izvještavanje	19
7.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	19
7.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA	19
7.1.1	Prihodi i primici	19
7.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje	20
7.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	20
7.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	23
7.2	BILANS STANJA	28
7.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja i razgraničenja	28
7.2.2	Stalna sredstva	28
7.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja	31
8.	JAVNE NABAVKE	31
9.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	37
V	PRILOZI	39
1.	GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	40
2.	IZJAVA RUKOVODSTVA.....	40

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Zavoda za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine** (**u dalnjem tekstu: Zavod**), koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2022. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanog u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Zavoda na 31. 12. 2022. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- Izdaci za materijal i usluge precijenjeni su za 291.948 KM s obzirom na to da su izdaci za nabavku vakcina u iznosu od 216.073 KM i izdaci za usluge medija s ciljem podizanja svijesti o značaju vakcinisanja protiv COVID-a 19 u iznosu od 75.875 KM u Glavnoj knjizi evidentirani na 31. 12. 2022. godine na osnovu dokumentacije koja se odnosi na 2023. godinu. To nije u skladu s članom 76. Zakona o budžetima u FBiH (tačka 7.1.2.2 Izvještaja).**

Reviziju finansijskih izvještaja obavili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava.¹ Primjenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 200 – Principi finansijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi finansijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Zavoda u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Zavoda odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog uslijed prevare, veći je od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaznje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrol relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Zavoda;
- ocjenjujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cijelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Zavoda za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine za 2022. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Zavoda za 2022. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. **Planiranje potrebnih količina vakcina za 2022. godinu nije vršeno na osnovu realnih pokazatelja, što je imalo za posljedicu da je Zavod u posljednjem kvartalu izdao narudžbenice za 83% ugovorenih količina u toku godine, te je u sklopu na kraju godine ostao značajan broj neiskorištenih vakcina. Ovakvim načinom planiranja i nabavke vakcina nije zadovoljen princip efikasnosti kod izrade i izvršenja budžeta utvrđen Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH za 2022. godinu (tačka 5.1. Izvještaja);**

2. Zavod, iako je bio obavezan, nije primjenjivao odredbe Zakona o javnim nabavkama za nabavke usluga skladištenja i transporta vakcina protiv COVID-a 19 u iznosu od 178.993 KM, kako bi se osigurala transparentnost, omogućio veći stepen aktivne konkurencije, te efikasnije trošenje javnih sredstava (tačka 7.1.2.2 Izvještaja);
3. Plan javnih nabavki Zavoda nije sačinjen na način da daje potpune informacije o predmetima nabavke, njihovim procijenjenim vrijednostima i vrstama postupaka, čime nije osiguran princip transparentnosti. Također, u postupku nabavke vakcina za imunizaciju posebnih grupa i pod povećanim rizikom, te potrošnog materijala procijenjene vrijednosti 612.027 KM, kao i nabavke usluga uvoza, skladištenja i transporta lijekova (vakcina), medicinskih sredstava i druge opreme procijenjene vrijednosti 85.500 KM, tenderska dokumentacija nije sačinjena na način da osigura pravičnu i aktivnu konkurenčiju, odnosno nije sačinjena na način da pruža potpune informacije o uslovima ugovora, koji su ponuđačima bitni za pripremu ponuda na stvarno konkurentskoj osnovi. To nije u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama (tačka 8. Izvještaja).

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava. Primjenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Zavoda u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeća pitanja:

- U toku 2022. godine uništeno je 607.709 doza vakcina protiv COVID-19, jer im je istekao rok, a koje su prilikom prijema donacije bile kratkog roka trajanja. Za uništenje je pripremljeno 29.190 doza vakcina. S ciljem podizanja svijesti o značaju vakcinisanja protiv COVID-a 19, Zavod je 27. 12. 2022. godine zaključio Ugovor za nabavku usluga kreiranja marketinških materijala, te usluga objava putem medija u iznosu od 151.749 KM, čija je realizacija previđena u narednoj godini (tačke 5.2 i 7.1.2.2 Izvještaja);
- Revalorizacija stalnih sredstava nije izvršena jer Federalno ministarstvo finansija kroz modul stalnih sredstava nije obezbijedilo tehničke preduslove. Budžetski korisnici, u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i Trezor, vrše revalorizaciju ako je inflacija na godišnjem nivou, mjerena rastom cijena, viša od 10% ili 10% i više, kumulativno od posljednje promjene vrijednosti sredstava. Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, rast cijena proizvođača industrijskih proizvoda u 2022. godini iznosio je 17,4% (tačka 7.2.2 Izvještaja).

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjima.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Zavoda odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrди da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrshodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Zavoda, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 17. 7. 2023. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić, s. r.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, s. r.

II REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TAČKA
1.*	Uspostaviti i implementirati sistem internih kontrola u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH u dijelu upravljanja rizicima i kontrolnih aktivnosti.	4.
2.	Planiranje potrebnih količina vakcina vršiti na osnovu realnih pokazatelja, kako bi se osiguralo efikasno korištenje javnih sredstava u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.	5.1.
3.	Poduzeti aktivnosti na donošenju akta kojim bi se definisao način knjigovodstvenog evidentiranja i praćenja zaliha, te na realnom iskazivanju zaliha vakcina, kako u količinama tako i po vrijednosti, u skladu s Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i Trezor.	5.1.
4.*	U finansijskim izvještajima u kolone obrazaca koje se odnose na planirane pozicije unositi podatke iz posljednjeg budžeta koji je zvanično usvojila nadležna institucija, u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu Budžeta u FBiH.	7.
5.	Donijeti interni akt o vlastitim prihodima na koji saglasnost daje Vlada FBiH u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Pravilnikom o vrstama vlastitih javnih prihoda u FBiH.	7.1.1
6.*	Rashode i izdatke priznavati na osnovu nastanka poslovnog događaja (obaveze) u izvještajnom periodu na koji se odnose, u skladu s članom 76. Zakona o budžetima u FBiH.	7.1.2.2
7.*	Izdatke za materijal i usluge evidentirati na pripadajućim pozicijama, u skladu s odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	7.1.2.2
8.*	Za sistematizovana radna mesta angažovanje izvršilaca vršiti u skladu sa Zakonom o radu.	7.1.2.2
9.	Sredstva za reprezentaciju pravdati u skladu s Uredbom o reprezentaciji i poklonima u federalnim organima uprave i federalnim upravnim organizacijama.	7.1.2.2
10.	Izvršiti revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu u skladu s članom 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, članom 66. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i tačkom 25. Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i Trezor.	7.2.2
11.*	Plan javnih nabavki sačinjavati na način da daje jasne i precizne podatke o broju i procijenjenoj vrijednosti postupaka koji će se provoditi, a tendersku dokumentaciju sačinjavati na način da sadrži sve informacije, shodno odredbama Zakona o javnim nabavkama.	8.
12.	Blagovremeno pokretati postupke javnih nabavki kako bi se realizacija ugovora vršila u tekućoj fiskalnoj godini, a preuzimanje obaveza na teret budžeta vršilo u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.	8.

* nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda (šest)

III KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
- Zakon o izvršavanju Budžeta FBiH za 2022. godinu;
- Budžet FBiH za 2022. godinu;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti;
- Zakon o trezoru u FBiH;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima
- Zakon o javnim nabavkama;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Zavod je osnovan Zakonom o zdravstvenoj zaštiti² i Odlukom o početku rada Zavoda za javno zdravstvo FBiH Vlade FBiH iz aprila 1998. godine.³

Zavod, u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, vrši statistička istraživanja iz područja zdravstva u svrhu praćenja i ocjene zdravstvenog stanja stanovništva iz područja organizacije i rada zdravstvenih službi; planira, predlaže i provodi mјere za očuvanje i unapređenje zdravlja stanovništva; vodi javno-zdravstvene registre; prati i analizira epidemiološko stanje, predlaže, organizira i provodi protuepidemijske mјere, posebno u vanrednim situacijama; planira i nadzire mјere dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije i protuepidemijske DDD postupke; planira i vrši centralnu distribuciju vakcina, nadzire i evaluira provedbe obaveznih imunizacija; obavlja javnozdravstvene mikrobiološke djelatnosti od interesa za državu; prati, proučava i ocjenjuje higijensku ispravnost vode za piće, površinske i otpadne vode, stanja vodo-snabdijevanja na terenu, zdravstvene ispravnosti namirnica i predmeta opće upotrebe, kao i onih koje su namijenjene u međunarodnom prometu.

Zavodom rukovodi direktor Siniša Skočibušić, imenovan Odlukom Upravnog odbora od 16. 11. 2021. godine na period od četiri godine.

Osnovni opći akt Zavoda je Statut, koji je Upravni odbor donio 27. 12. 2012. godine.⁴

Unutrašnja organizacija i način rada Zavoda u toku revidirane godine bili su utvrđeni Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji (u dalnjem tekstu: Pravilnik) koji je Upravni odbor usvojio 2012. godine, s posljednjom izmjenom od 7. 10. 2022. godine, kojim je uređen je način rada i rukovođenja, te opis radnih mjesta izvršilaca i zaposlenika.

Zavod je 20. 10. 2022. godine potpisao novi Kolektivni ugovor o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u Zavodu za javno zdravstvo FBiH (u dalnjem tekstu: Kolektivni ugovor), na koji je Vlada FBiH dala saglasnost 13. 10. 2022. godine.⁵ Članom 55. Kolektivnog ugovora utvrđena je obaveza Zavoda da Pravilnik o radu i ugovore o radu uskladi s ovim ugovorom u roku od 60 dana od dana njegovog stupanja na snagu. U 2023. godini Upravni odbor je donio novi Pravilnik o radu, koji je stupio na snagu 18. 2. 2023, a dio Pravilnika čini sistematizacija radnih mjesta. Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestale su važiti odredbe Pravilnika o radu iz 2006. godine i Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji iz 2012. godine, kao i njihove izmjene i dopune.

Organizacione jedinice Zavoda su: Ured direktora, Sektor javnog zdravstva, Sektor zdravstvene ekologije, Ambulanta za nadzor zdravstvenog stanja, Služba za finansijske poslove i nabavke i Služba za pravne poslove. U okviru Sektora javnog zdravstva organizacione jedinice su: Služba za epidemiologiju zaraznih bolesti, Služba za socijalnu medicinu, Služba za biostatistiku i informatiku, Služba za promociju zdravlja i Služba za edukacije i istraživanja. U okviru Sektora zdravstvene ekologije organizacione jedinice su: Služba za laboratorijska istraživanja OJ Sarajevo, Služba za laboratorijska istraživanja OJ Mostar i Služba za zaštitu od zračenja.

Sistematisvana su radna mjesta za 176 izvršilaca, a na 31. 12. 2022. godine u Zavodu je bilo zaposleno 115 radnika. Budžetom za 2022. godinu planirana su sredstva za 129 zaposlenika.

Zavod obavlja svoju djelatnost u dvije poslovne jedinice, i to u Sarajevu, Ulica Maršala Tita broj 9, i u Mostaru, Ulica Vukovarska broj 46. Sjedište Zavoda je u Mostaru. U prelaznom periodu do ispunjenja potrebnih prostornih uslova, Zavod će imati privremeno sjedište u Sarajevu.

² „Sl. novine FBiH“, br. 46/10 i 75/13

³ „Sl. novine FBiH“, br. 15/98, 48/00

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 32/14

⁵ V. broj: 1458/2022

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Zavoda za 2022. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, s prekidima u periodu od decembra 2022. do maja 2023. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u dalnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je finansijsku reviziju Zavoda za 2021. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom o finansijskim izvještajima i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Zavod je postupilo u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestio o preduzetim radnjama s ciljem prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Revizijom je konstatovano da su preuzete odgovarajuće mjere, u skladu s planiranim aktivnostima.

Uvidom u preuzete aktivnosti i analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke	
1.	Donesena je Odluka o radnom vremenu primjenjuje se u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima.
2.	Donesen je Plan integriteta u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima.
3.	Donesen je Pravilnik o radu sa jasno definisanim koeficijentima za obračun i isplatu plaće. Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestale su važiti odredbe Pravilnika o radu iz 2006. godine i Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji iz 2012. godine, kao i njihove izmjene i dopune. Također, Direktor je 17. 5. 2023. godine donio Odluku kojom su stavljene van snage sve odluke o uvećavaju osnovnog koeficijenta za obračun plaće, kao i odluke o uslovima za uvećanje osnovnog koeficijenta za obračun plaće po osnovnu položajnog dodatka za radno mjesto voditelja.
4.	Poduzete su aktivnosti, te je plaća direktora Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH usklađena sa plaćama ostalih rukovodećih državnih službenika budžetskih korisnika.
5.	U uzorkovanim postupcima javnih nabavki osigurano je provođenje potpisanih ugovora provedenih nabavki, te nije bilo potrebe koristiti klauzule zaštite budžetskih sredstava u slučaju da ih dobavljač ne poštuje.
6.	Formiranje popisnih komisija vrši se u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji. U popisne komisije nisu imenovane osobe koje su materijalno i finansijski zadužene za sredstva koja se popisuju.
7.	Osnovni elementi zaključenih ugovora nakon provedenih javnih nabavki objavljaju se u skladu s članom 75. Zakona o javnim nabavkama.

Nerealizovane preporuke	
1.	Usvojiti mapu procesa sa jasno određenim odgovornim licima za provođenje aktivnosti i utvrđenim rokovima za realizaciju.
2.	U finansijskim izvještajima u kolone obrazaca koje se odnose na planirane pozicije unositi podatke iz posljednjeg budžeta koji je zvanično usvojila nadležna institucija, u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu Budžeta u FBiH.
3.	Rashode i izdatke priznavati na osnovu nastanka poslovnog događaja (obaveze), u skladu s članom 76. Zakona o budžetima u FBiH.
4.	Za obavljanje poslova utvrđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji angažovanje izvršilaca vršiti u skladu sa Zakonom o radu.
5.	Izdatke za materijal i usluge evidentirati na pripadajućim pozicijama, u skladu s odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.
6.	Plan javnih nabavki sačinjavati na način da daje jasne i precizne podatke o broju i procijenjenoj vrijednosti postupaka koji će se provoditi.
Preporuka za koje nije izvršena ocjena postupanja	
1.	Nabavke roba vršiti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u dijelu utvrđivanja hitnosti i sačinjavanja tenderske dokumentacije. Nije izvršena ocjena postupanja s obzirom na to da u 2022. godini procedure javnih nabavki nisu provođene uz primjenu člana 10. stav 1) tačka b) Zakona o javnim nabavkama, odnosno izuzeća od primjene odredbi ovog Zakona zbog posebnih mjera sigurnosti.

Nakon izvršene revizije za 2022. godinu dato je ukupno 12 preporuka, od čega je šest novih i šest preporuka koje su već date u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2021. godinu (šest nerealizovanih).

Postupanje po Pismu menadžmentu

U toku obavljene prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i pravilnost poslovanja. Putem pisma menadžmentu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se preduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2022. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2022. godinu.

U pismu menadžmentu dato je šest preporuka, od kojih su tri implementirane do dana sačinjavanja izvještaja o finansijskoj reviziji, jedna preporuka je djelimično implementirana, a za dvije preporuke nisu preduzete aktivnosti.

Preporuke koje su djelimično implementirane ili nisu nikako, ponovit će se u Izvještaju.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Zavod u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Finansijsko upravljanje i kontrola je sveobuhvatan sistem internih kontrola koji uspostavljaju i za koji su odgovorni rukovodioci korisnika javnih sredstava, a kojim se upravljujući rizicima osigurava razumno uvjerenje da će se u ostvarivanju ciljeva budžetska i druga sredstva koristiti pravilno, ekonomično, efikasno i efektivno. Sistem internih kontrola uspostavlja se donošenjem internih propisa i akata, u skladu s važećom regulativom.

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH,⁶ Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH⁷ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.⁸

U toku 2022. godine na snazi je bio Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Zavoda, usvojen 2012. godine, sa posljednjim dopunama izvršenim u 2022. godini, kojim je uređen način rada i rukovođenja, kao i opis radnih mjeseta za obavljanje poslova i zadataka. Stupanjem na snagu novog Kolektivnog ugovora, te donošenjem novog Pravilnika o radu, uređena su pitanja prava i obaveza Zavoda i zaposlenih, zasnivanje radnog odnosa, organizacija i sistematizacija radnih mjeseta, radno vrijeme, plaće i naknade, te druga pitanja iz radnog odnosa.

Obavljenom revizijom konstatovali smo da sistem internih kontrola nije adekvatno uspostavljen **u dijelu praćenja i procjene rizika**, kako je utvrđeno Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i zakonskim propisima koji regulišu ovu oblast. Strategija upravljanja rizicima usvojena je 16. 12. 2021. godine i u prilogu je mapa rizika sa procjenom, ali nije prezentirana dokumentacija da se u toku 2022. godine vršilo praćenje statusa rizika.

Usvojen je značajan broj internih akata i procedura radi uspostavljanja **kontrolnih aktivnosti** kao jedne od komponenti sistema internih kontrola, ali nije sačinjena mapa procesa koja sadrži opise poslovnih procesa koji se realiziraju, način njihovog provođenja, pravila, procedure, kontrole, nadležnosti i odgovornosti potrebne za njihovu realizaciju. Također, uvidom u interne akte i njihovu implementaciju konstatovali smo određene nedostatke. Interni akti nisu usaglašeni sa izmjenama u zakonskoj regulativi, pa navodimo primjer: Statut iz 2012. godine, nije usklađen sa zakonskim propisima za budžetske korisnike, Pravilnik o formiranju cijena iz 2003. godine i Pravilnik o korištenju, sigurnosti i zaštiti informatičke opreme i podataka iz 2006. godine.

Poslovima koordiniranja razvoja finansijskog upravljanja i kontrole upravlja koordinatorica, koja je ujedno i pomoćnica direktora za finansijske poslove. Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2022. godinu dostavljen je Federalnom ministarstvu finansija. U Izvještaju su navedene mjere koje se planiraju poduzeti za daljnji razvoj finansijskog upravljanja i kontrole po COSO komponentama, kako je regulisano Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.

Napominjemo da je Vlada FBiH 4. 8. 2022. godine donijela Zaključak kojim su zaduženi korisnici primjene Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH da najkasnije do 30. 11. 2022. izvrše unos podataka u Aplikaciju PIFC (Modul za finansijsko upravljanje i kontrolu). Zavod nije unio podatke u Aplikaciju PIFC.

Navedeno ukazuje na to da sistem internih kontrola nije adekvatno uspostavljen, kako je utvrđeno Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, u dijelu upravljanja rizicima, praćenja i procjene i kontrolnih aktivnosti.

Izjava o fiskalnoj odgovornosti sačinjena je i dostavljena Federalnom ministarstvu finansija u skladu s članom 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

⁶ Sl. novine FBiH⁶, br. 38/16

⁷ „Sl. novine FBiH⁷, br. 6/17 i 3/19

⁸ COSO model je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola, koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena.

Preporuka:

- *uspostaviti i implementirati sistem internih kontrola u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH u dijelu upravljanja rizicima i kontrolnih aktivnosti.*

Organi Zavoda

U skladu s članom 66. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, direktora zdravstvenih ustanova čiji je osnivač, odnosno suosnivač Federacija BiH imenuje upravni odbor zdravstvene ustanove, uz prethodnu saglasnost federalnog ministra na mandat od četiri godine. Po isteku mandata ista osoba može, na osnovu javnog oglasa, ponovno biti imenovana za direktora u istoj zdravstvenoj ustanovi, ali najviše za još jedan mandatni period. Također, članom 39. stav 1. Statuta definisano je da direktora imenuje i razrješava Upravni odbor putem javnog konkursa na period od četiri godine, s mogućnošću reizbora za još jedan mandatni period. **Ugovor o radu sa direktorom Zavoda može se zaključiti na određeno ili neodređeno vrijeme, kako je definisano članom 20. Pravilnika o radu iz 2023. godine, što nije u skladu s članom 66. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članom 39. stav 1. Statuta, kojim nije predviđeno zaključivanje ugovora na neodređeno vrijeme sa direktorom.**

Zavodom upravlja Upravni odbor koji čini pet članova u skladu s članom 31. Statuta, a predsjednika i članove imenuje i razrješava Vlada FBiH, na prijedlog Federalnog ministra zdravstva, u skladu s članom 64. Zakona o zdravstvenoj zaštiti. Vlada FBiH je na sjednici održanoj 21. 4. 2022. godine⁹ donijela Rješenje o imenovanju Upravnog odbora u sastavu: predsjednik Mirza Terzo i četiri članice (Marina Bera, Lejla Pašić-Kovač, Slađana Šarac i Adnana Maksumić). Istog dana Vlada FBiH je donijela Rješenje o razrješenju privremenog Upravnog odbora u sastavu: predsjednik Goran Čerkez i četiri člana (Mirza Terzo, Lejla Lizde, Aida Ramić-Čatak i Slađana Šarac).

Vlada FBiH je na sjednici 26. 1. 2023. godine postupajući po Preporuci institucije ombudsmena za ljudska prava BiH od 13. 9. 2022. godine, donijela Rješenje o razrješenju Upravnog odbora¹⁰ (Mirza Terzo, predsjednik, i članice: Marina Bera, Lejla Pašić-Kovač, Slađana Šarac i Adnana Maksumić), te istog dana donijela Rješenje o privremenom imenovanju Upravnog odbora u istom sastavu, na period od tri mjeseca, odnosno do okončanja postupka imenovanja u skladu sa Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima FBiH.

Nadzor nad radom i poslovanjem Zavoda obavlja Nadzorni odbor u skladu s članom 24. Statuta, koji broji tri člana, i to: dva ispred osnivača (Federacije BiH), a jednog ispred zaposlenika Zavoda. Na sjednici Vlade FBiH održanoj 21. 4. 2022. godine doneseno je Rješenje kojim je imenovan Nadzorni odbor u sastavu: predsjednik Ludvig Letica i dva člana (Arif Velić i Sanjin Musa).

Interna revizija

Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH¹¹ i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH¹² predviđeno da će internu reviziju za Zavod obavljati jedinica za internu reviziju Federalnog ministarstva zdravstva. Procesi i transakcije iz nadležnosti Zavoda nisu bile predmet interne revizije u 2022. godini.

Prevencija korupcije

Zavod je formirao radnu grupu za izradu, implementaciju i praćenje plana integriteta, te je 28. 11. 2022. godine donesen Plan integriteta. Sačinjeni Plan integriteta sadrži izvještaj o integritetu, analizu kritičnih aktivnosti i kritičnih mesta u Zavodu, opis kritičnih aktivnosti, poslovnih procesa, zakonskih propisa i saradnje sa drugim tijelima, te preporuke za unapređenje sa spiskom preventivnih mjera za smanjenje mogućnosti za nastanak koruptivnih pojava uz spisak odgovornih osoba i rokovima za provođenje preporuka.

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 32/22

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 7/23

¹¹ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08

¹² „Sl. novine FBiH“, br. 49/20

5. OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI

5.1 Program obavezne imunizacije

U skladu s članom 116. stav 10. Zakona o zdravstvenoj zaštiti,¹³ Zavod je ustanova koja planira i vrši centralnu distribuciju vakcina, nadzire i evaluira provođenje obaveznih imunizacija na teritoriji FBiH. Na osnovu članova 40, 41, 42. i 43. Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti¹⁴ federalni ministar zdravstva je donio Pravilnik o načinu provedbe obavezne imunizacije, imunoprofilakse i hemoprofilakse protiv zaraznih bolesti, te o osobama koje se podvrgavaju toj obavezi,¹⁵ koja se provodi po programu imunizacije koji u vidu naredbe za svaku godinu donosi federalni ministar zdravstva, na prijedlog Zavoda i Stručnog savjetodavnog tijela za imunizaciju Federalnog ministarstva zdravstva, u skladu sa preporukama Svjetske zdravstvene organizacije. Po istom principu 18. 3. 2022. godine Federalni ministar zdravstva je, na prijedlog Zavoda, donio Naredbu o programu obaveznih imunizacija stanovništva protiv zaraznih bolesti u 2022. godini,¹⁶ kojom je uređen program obaveznih imunizacija stanovništva protiv zaraznih bolesti u 2022. godini.

Zdravstvene ustanove koje provode program obaveznih imunizacija dužne su voditi evidenciju o prometu vakcine. Evidencije trebaju sadržavati podatke o broju zaprimljenih, utrošenih i odbačenih vakcina, prema vrsti vakcine.

Zdravstvena ustanova koja obavlja imunizaciju dužna je napraviti godišnji plan imunizacije i dostaviti ga kantonalnom zavodu za javno zdravstvo (sa podacima o broju obveznika, vremenu i mjestu izvođenja imunizacije i sastavu tima koji provodi imunizaciju, najkasnije 30 dana prije početka provođenja Programa imunizacije), a kantonalni zavod Federalnom zavodu najkasnije do 1. februara za tekuću godinu. Revizijom je utvrđeno da su kantonalni zavodi za javno zdravstvo dostavili godišnje planove imunizacije u utvrđenom roku, izuzev Bosanko-podrinjskog kantona.

Plan potreba vakcina za FBiH sačinjava Služba za epidemiologiju Zavoda, vodeći se zaključcima i preporukama Stručnog savjetodavnog tijela za imunizaciju Federalnog ministarstva zdravstva. Broj potrebnih doza planira se prema broju obveznika za vakcinisanje i doza po obvezniku, prema važećem Kalendaru imunizacije sa uračunatim rasturom (ovisno o pakovanju vakcina npr. multidozne vakcine faktor rastura 1,33) i postojećim zalihama vakcina. Za broj planiranih obveznika u prvoj godini života uzima se broj novorođene djece iz prethodne godine (podaci Federalnog zavoda za statistiku), a za ostale imunizacije uzimaju se postojeći podaci iz kartoteka zdravstvenih ustanova koje provode imunizaciju na području FBiH. Broj planiranih doza zavisi od uspješnosti provođenja Programa obaveznih imunizacija u prethodnom periodu, epidemiološke situacije i od izmjena Kalendara imunizacije.

S obzirom na stanje vakcina na skladištu BCG vakcina, kod planiranja potrebnih količina vakcina u trogodišnjoj nabavci za imunizaciju djece iz obaveznog programa imunizacije u FBiH za period 2022-2024. uzete su u obzir postojeće zalihe. Tako za nabavku BCG vakcine okvirnim sporazumom zaključenim sa dobavljačem INTERPROMET d.o.o. Novi Grad u 2022. godini uopće nije planirana nabavka vakcine, nego su planirane količine za 2023. (71.000 doza) i 2024. godinu (71.000 doza).

Nabavka pneumokokne, polisaharidne konjugirane 23-valentne vakcine za djecu od navršene dvije godine i odrasle (PPSV23), koja je planirana u okviru nabavke vakcina za vakcinisanje po indikacijama u FBiH za 2022. godinu, procijenjene vrijednosti u iznosu od 36.000 KM (300 doza), nije izvršena s obzirom na to da ponuđač UNIFARM d.o.o. Lukavac nije dostavio tehnički zadovoljavajući/prihvatljivu ponudu, odnosno nije ispunio uslove definisane tenderskom dokumentacijom u dijelu dokumentacije kojom se dokazuje kvalitet neregistrovanih vakcina. Obavijest o poništenju postupka nabavke objavljena je 18. 9. 2022. godine, a za ovaj poništeni lot u Odluci o djelimičnom poništenju postupka javne nabavke definisano je da će postupak ponoviti najkasnije do kraja 2022. godine.

¹³ „Sl. novine FBiH, br. 46/10 i 75/13

¹⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 29/05

¹⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 22/19, 12/21, 47/21 i 69/21

¹⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 21/22

Postupak javne nabavke do kraja godine nije proveden, te vakcine nisu nabavljenе, a prema prezentiranoj dokumentaciji ove vakcine posljednji put su nabavljenе u 2019. sa rokom isteka do marta 2021. godine.

Također, stanje doza vakcina prema evidencijama Zavoda u skladištu na kraju godine ukazuje na to da planirane količine za 2022. godinu nisu odgovarale potrebama, što je prikazano u tabeli:

Red. br.	Vrsta vakcine	Stanje na 31. 12. 2021.	Nabavljena količina	Distribuirano u toku godine	Otpis	Stanje na 31. 12. 2022.
1	2	3	4	5	6	7 = 3 + 4 - 5 - 6
1.	BCG i otapalo	256.400	-	108.000	20.400	128.000
2.	Hepatitis B - Euvax B	12.090	45.000	43.260	-	13.830
2.	DTaP + IPV - difterija	14.650	10.000	14.101	4.599	5.950
3.	DTaP + IPV + Hib	20.310	50.000	48.680	-	21.630
5.	MRP	25.430	14.000	28.780	8.010	2.640
6.	dT - difterija, tetanus - pro adultis	8.778	15.000	17.528	-	6.250
7.	IPV- inaktivirana polio virusna vakcina	225	4.000	1.508	72	2.645
8.	Antirabična vakcina	145	670	570	45	200
9.	Četveroivalentna vakcina protiv infulence, inaktivirana	186	6.000	5.920	170	96
10.	HPV - humani tipovi 6, 11, 16, 18 (četveroivalentno cjepivo protiv humanog papiloma virusa, rekombinirano, adosrbirano)	-	1.000	-	-	1.000
11.	PCV13 – Pneumokokno, polisaharidno, konjugirano 13-valentno cjepivo za djecu od navršenih 2 mjeseca i odrasle	-	120	107	13	-
12.	Hep B za odrasle (monodozno cjepivo protiv virusne žutice tip B za odrasle)	-	2.000	100		1.900
13.	HRIG – humani rabiens imonuglubin	32	-	18	14	-

Zavod je na osnovu zaključenih ugovora za nabavku vakcina za 2022. godinu u posljednjem kvartalu izdao narudžbenice za ukupno ugovorene količine u vrijednosti od 3.641.779 KM, što predstavlja 83% ugovorenih količina u toku godine. S obzirom na to da je u skladištu na kraju godine ostao značajan broj neiskorištenih vakcina, ne možemo potvrditi da se planiranje potrebnih količina za 2022. godinu vršilo na osnovu realnih pokazatelja. Također, postupak javne nabavke pneumokokne, polisaharidne konjugirane 23-valentne vakcine za djecu od navršene dvije godine i odrasle (PPSV23) do kraja godine nije proveden, a prema prezentiranoj dokumentaciji ove vakcine posljednji put su nabavljenе u 2019. godini sa rokom isteka upotrebe do marta 2021. godine. Za vakcine HPV – humani tipovi 6, 11, 16, 18 (četveroivalentno cjepivo protiv humanog papiloma virusa, rekombinirano, adosrbirano), nabavljeno je 1.000 doza u skladu sa zaključenim ugovorom. Međutim, u toku 2022. godine ove vakcine nisu distribuirane. Ovakvim načinom planiranja i nabavke vakcina nije zadovoljen princip efikasnosti kod izrade i izvršenja budžeta u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH za 2022. godinu.

Preporuka:

- *planiranje potrebnih količina vakcina vršiti na osnovu realnih pokazatelja, kako bi se osiguralo efikasno korištenje javnih sredstava u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.*

Na osnovu odluke Vlade FBiH od 2015. godine Zavod vrši nabavku vakcina za obaveznu imunizaciju djece na području FBiH koju je ranije obavljao Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH. Upravljanje vakcinama u FBiH obavlja se u skladu s Pravilnikom o dobroj distributivnoj praksi GDP lijekova za humanu upotrebu¹⁷ i Pravilnikom o uslovima u pogledu prostora, opreme i kadra za čuvanje i primjenu svih vrsta lijekova koji se upotrebljavaju u zdravstvenim ustanovama.¹⁸ Prema ovim propisima, Zavod je 26. 1. 2021. godine dobio rješenje Federalnog ministarstva zdravstva da ispunjava uslove prostora, opreme i kadra za obavljanje doktorske djelatnosti – prometa lijekova na malo u organizacionoj jedinici u Mostaru i samostalno upravlja prijemom, skladištenjem i distribucijom vakcina. Zavod je donio Operativne procedure prijema skladištenja i distribucije vakcina za provođenje programa imunizacije u FBiH, kojima je propisao način obavljanja poslova u vezi s vakcinama.

Utrošak vakcina ne evidentira se putem Glavne knjige na teret ispravke vrijednosti, a u korist zaliha, za vrijednost utrošenih vakcina. U Zavodu se evidencija o količinama (stanju zaliha vakcina na početku i na kraju godine), nabavljenim i distribuiranim količinama vakcina u toku godine, te otpisu vakcina vodi na osnovu pomoćne evidencije u količinama, odnosno dozama. Međutim, utrošak (distribucija) vakcina nije iskazan u Glavnoj knjizi, niti je iskazno stanje zaliha vakcina na kraju godine.

Nismo se uvjerili u vjerodostojnost podataka iskazanih u pomoćnoj evidenciji Zavoda, s obzirom na to da se prema prezentiranim podacima stanje zaliha vakcina na 31. 12. 2022. godine razlikuje od stanja na 1. 1. 2023. godine, i to: BCG vakcina (stanje na 31. 12. 2022. godine 128.000 doza, a na 1. 1. 2023. godine 128.400 doza), DTaP + IPV + Hib vakcina (stanje na 31. 12. 2022. godine 21.630 doza, a na 1. 1. 2023. godine 21.750 doza) i četverovalentna vakcina protiv influenze, inaktivirana (stanje na 31. 12. 2022. godine 96 doza, a na 1. 1. 2023. godine 80 doza). Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i Trezor¹⁹ definisano je da je budžetski korisnik dužan blagovremeno, a obavezno na kraju obračunskog perioda, vršiti komisijski popis materijala, o čemu Komisija sastavlja zapisnik i daje prijedlog o načinu knjiženja eventualno utvrđenog manjka, viška i rashodovanje. U toku godine Komisija je samo davala prijedloge za otpis i uništenje vakcina kojima je istekao rok trajanja.

Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama Zavoda definisan je samo način vrednovanja zaliha sirovina i materijala, rezervnih dijelova, sitnog inventara, ambalaže i autoguma koje se vrednuju po trošku nabavke, način razduženja i otpis zaliha. S tim u vezi, iako se radi o specifičnom događaju koji proizilazi iz nadležnosti i poslovanja, nabavka vakcina, knjigovodstveno evidentiranje i praćenje utroška vakcina nisu posebno uređeni Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama Zavoda.

Preporuka:

- poduzeti aktivnosti na donošenju akta kojim bi se definisao način knjigovodstvenog evidentiranja i praćenja zaliha, te na realnom iskazivanju zaliha vakcina, kako u količinama tako i po vrijednosti, u skladu s Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i Trezor.*

Kantonalni zavodi obavezni su da dostavljaju Zavodu mjesečne i godišnje izvještaje o izvršenim imunizacijama i potrošnji vakcina zdravstvenih ustanova koje obavljaju obaveznu imunizaciju, kao i informacije o rasturu. Kantonalni zavod za javno zdravstvo sastavlja zbirni mjesecni izvještaj o provedenoj vakcinaciji i potrošnji vakcina na svom području i dostavlja ga Zavodu, i to najkasnije do 20. u mjesecu, za prethodni mjesec, a godišnji izvještaj dostavlja najkasnije do 15. marta za proteklu kalendarsku godinu, koji služi kao osnova za planiranje potrebnih količina za narednu godinu. Revizijom je utvrđeno da su kantonalni zavodi dostavili godišnje izvještaje o izvršenim imunizacijama i potrošnji vakcina u utvrđenom roku.

¹⁷ „Sl. glasnik BiH”, br. 75/13

¹⁸ „Sl. novine FBiH”, br. 28/18

¹⁹ „Sl. novine FBiH”, br. 58/16

Na osnovu podataka iz izvještaja „Godišnji obuhvat imunizacijama u Federaciji BiH, 2022. godina (cijepljenje, docjepljivanje – ciljna i druge dobne skupine) po kantonima“ u toku godine je obavljena imunizacija, te od planiranog broja ostvaren je obuhvat od 62,70 %.

5.2 Distribucija COVID vakcina

Pravilnik o dopunama Pravilnika o načinu provedbe obavezne imunizacije, imunoprofilakse i hemoprofilakse protiv zaraznih bolesti te o osobama koje se podvrgavaju toj obavezi uslijed pandemije COVID-19 dopunjeno je za poglavje **imunizacije protiv COVID-a 19 u uslovima proglašene epidemije**.²⁰ Stručno savjetodavno tijelo za imunizaciju Federalnog ministarstva zdravstva utvrdilo je prioritete za imunizaciju:

- 1) zdravstvenih radnika i pomoćnog osoblja koje radi u zdravstvenim ustanovama, naročito onih koji rade na odjelima koji brinu za pacijente s visokim rizikom za komplikacije; medicinskog osoblja i njegovatelja u ustanovama za smještaj starijih osoba;
- 2) osoba u ustanovama za smještaj starijih osoba;
- 3) osoba starijih od 60 godina;
- 4) osoba (dob prema uputama proizvođača) sa hroničnim bolestima respiratornog i kardiovaskularnog sistema, hroničnim bolestima bubrega i jetre, dijabetesom, hroničnim neurološkim bolestima i različitim tipovima imunosupresije, asplenijom ili disfunkcijom slezene, morbidno pretilih;
- 5) osoba zaposlenih u javnim službama od značaja za odgovor na epidemiju COVID-19 (policija, obrazovanje i dr.).

Privremenim dodatnim preporukama Stručnog savjetodavnog tijela za imunizaciju Federalnog ministarstva zdravstva za vakcinaciju protiv COVID-19 od 16. 5. 2022. godine definisane su preporuke za drugu revakcinaciju (buster) protiv COVID-19 za osobe koje pripadaju starijim dobnim grupama, kao i osobe koje su pod imunosupresijom, koje su pod najvećim rizikom od teških oblika COVID-19, a kojima tokom vremena imunitet stvoren nakon vakcinacije može značajnije oslabiti prije jeseni. Stručno savjetodavno tijelo za imunizaciju preporučilo je, kao strategiju predostrožnosti, drugu revakcinaciju najmanje četiri mjeseca nakon prve revakcinacije:

- 1) osobama u dobi od 75 godina i starijim (naročito u socijalnim ustanovama za zbrinjavanje starijih osoba);
- 2) osobama u dobi od 60 – 75 godina
- 3) osobama u dobi od 12 godina i starijim koje su pod imunosupresijom.²¹

Imunizaciju protiv bolesti COVID-19 planirali su i koordinirali zavodi za javno zdravstvo u FBiH, a provodile zdravstvene ustanove, u skladu s Planom imunizacije protiv pandemije COVID 19 u FBiH. Vlada FBiH je 14. 1. 2021. prihvatile Plan imunizacije protiv COVID-a 19 u FBiH i za njegovo provođenje zadužila Federalno ministarstvo zdravstva i Zavod za javno zdravstvo FBiH, svako u okviru svojih nadležnosti. Plan se realizovao u saradnji s nadležnim tijelima vlasti za oblast zdravstva u kantonima, kao i zdravstvenim ustanovama na teritoriji Federacije BiH. Kantonalni zavodi za javno zdravstvo kantona i zdravstvene ustanove donijeli su Planove imunizacije protiv COVID-a 19 u skladu s Planom imunizacije u FBiH. Zavod je, u skladu sa zaduženjima, nadzirao i evaluirao provođenje imunizacije na osnovu Plana imunizacije protiv COVID-a 19 u FBiH na svim nivoima u FBiH i izvještavao Vladu FBiH.

²⁰ Svjetska zdravstvena organizacija (WHO) je 5. 5. 2023. objavila je da više ne smatra bolest COVID-19 javnozdravstvenom opasnošću koja izaziva međunarodnu zabrinutost, a do okončanja revizije Vlada FBiH nije donijela odluku o proglašenju prestanka epidemije bolesti COVID-19 uzrokovanje virusom SARS-CoV-2

²¹ Imunosupresija zbog bolesti ili liječenja, uključujući pacijente koji se podvrgavaju kemoterapiji koja dovodi do imunosupresije, pacijenti podvrgnuti radikalnoj radioterapiji, primatelji transplantiranih čvrstih organa, koštane srž ili matičnih stanica, HIV infekcija u svim fazama, multipli mijelom ili genetski poremećaji koji utiču na imunološki sistem

Izvještaj o imunizaciji protiv COVID-19 za period od 8. 3. 2021. do 31. 12. 2022. godine u Federaciji BiH dat je u tabeli:²²

Kanton	Ukupan broj vakcinisanih u Federaciji BiH po kantonima (od 8. 3. 2021. do 31. 12. 2022. godine)									
	Ukupan broj stanovnika sa navršenih 18 do 85+ godina	Ukupno administriranih doza vakcina protiv COVID-19	Vakcinisani prvom dozom	Vakcinisani drugom dozom	Vakcinisani trećom dozom	Vakcinisani četvrtom dozom	% vakcinisanih prvom dozom	% vakcinisanih drugom dozom	% vakcinisanih trećom dozom	% vakcinisanih četvrtom dozom
Unsko-sanski	219.955	93.119	43.183	39.495	10.329	112	19,63	17,96	4,70	0,05
Posavski	35.731	17.460	7.285	6.763	3.396	16	20,39	18,93	9,50	0,04
Tuzlanski	361.714	276.384	127.157	121.877	26.284	1.066	35,15	33,69	7,27	0,29
Zeničko-dobojski	290.693	196.954	91.306	88.077	17.123	448	31,41	30,30	5,89	0,15
Bosansko-podrinjski	18.939	21.463	9.432	8.948	3.011	72	49,80	47,25	15,90	0,38
Srednjo-bosanski	204.956	120.761	55.745	54.637	10.204	175	27,20	26,66	4,98	0,09
Hercegovačko-neretvanski	180.160	99.131	48.048	42.576	8.376	131	26,67	23,63	4,65	0,07
Zapadno-hercegovački	76.538	21.244	9.696	9.623	1.916	9	12,67	12,57	2,50	0,01
Sarajevski	343.451	351.534	153.847	148.479	46.263	2.945	44,79	43,23	13,47	0,86
Kanton 10	68.591	19.822	9.482	8.623	1.701	16	13,82	12,57	2,48	0,02
UKUPNO	1.800.728	1.217.872	555.181	529.098	128.603	4.990	30,83	29,38	7,14	0,28

Prema prezentiranom izvještaju Zavoda o imunizaciji protiv COVID-a 19, konstatovano je da je od ukupnog broja stanovnika sa navršenih 18 do 85 godina života (1.800.728) u periodu od 8. 3. 2021. godine (zvanično počela vakcinacija u Federaciji BiH) do 31. 12. 2022. godine, prvom dozom vakcinisano samo 30,83 % stanovništva, drugom dozom 29,38%, trećom dozom 7,14%, a četvrtom dozom 0,28%.

Zavod je počevši od 2021. godine ukupno nabavio 2.395.354 doza vakcina, a od ovog iznosa nabavka vakcina vršena je na osnovu Ugovora o nabavci SARS-CoV-2 Vaccine (Vero Cell), Inactivated ili COVID-19 (Vero Cell) Inactivated (svih 500.000 doza vakcina Sinopharm isporučeno je 6. 8. 2021. godine, sa rokom važenja do 4. 7. 2023. godine). Pored nabavljenih vakcina, u toku 2021. godine nabavke su vršene putem COVAX-a (212.660 doza) i donacija putem EU4HEALTH Projekta²³ (129.870 doza). Također, putem ostalih donacija u 2021. i 2022. godini u Zavod je pristiglo 1.552.824 doza vakcina.

U toku 2022. godine u Zavod su pristigle vakcine putem donacija (447.890 doza), a u tabeli su prikazane zaprimljene doze vakcina:

Vrsta	Zaprimaljeno doza	Donacija	Datum prijema
Moderna	48.000	Donacija USA	11. 1. 2022.
Pfizer	156.780	Donacija Republike Bugarske	21. 1. 2022.
Moderna	80	Za potrebe vakcinacije OSCE zaposlenika u BiH	4. 2. 2022.
Pfizer	81.900	Donacija Republike Poljske	4. 3. 2022.
Pfizer	19.890	Donacija Republike Hrvatske	26. 5. 2022.
Moderna	20.000	Donacija Republike Hrvatske	26. 5. 2022.
Pfizer	60.840	Donacija Južna Koreja	20. 7. 2022.

²² Podaci o ukupnom broju stanovnika u dobi od navršenih 18 do 85+ godina – izvor Federalni zavod za statistiku; Za 52. sedmicu (26.12.2022-31.12.2022) nisu dostavljeni podaci o provedenoj vakcinaciji protiv COVID-19 u ZDK i K10; U 52. sedmici (26.12.2022-31.12.2022) nije provođena vakcinacija protiv COVID-19 u HNK, PK, USK.

²³ Program Evropske komisije usvojen kao odgovor na pandemiju COVID-19 i za pojačanje pripremljenosti EU za krizu u zdravstvu

Vrsta	Zaprimaljeno doza	Donacija	Datum prijema
Pfizer	10.000	Donacija Estonija	1. 8. 2022.
Moderna	20.400	Donacija Južna Koreja	10. 8. 2022.
Moderna	30.000	Donacija Kraljevine Švedske	8. 12. 2022.
UKUPNO	447.890		

Komisija za popis farmaceutskog otpada sačinila je 26. 9. 2022. godine Zapisnik sa komisijskog popisa odbačenih vakcina pripremljenih za odvoz i uništavanje, nakon što je izvršila kontrolu popisa vakcina koje je neophodno odbaciti zbog isteklog roka trajanja, te dostavila spisak odbačenih vakcina protiv COVID-a 19. **Ukupan broj odbačenih doza iznosio je 607.709 (AstraZeneca, Pfizer, Sinovac, Sinofarm i Moderna) kojima je rok upotrebe istekao u 2021. i 2022. godini.**

Zbrinjavanje farmaceutskog otpada (930,47 kg vakcina) koji se odnosi na vakcine iz redovne imunizacije (11.371 doza) i vakcine protiv COVID-a 19 (607.709 doza), izvršio je dobavljač C.I.A.K d.o.o. Grude na osnovu Ugovora za usluge odvoza hemikalija, vakcina (preuzimanje, skladištenje i zbrinjavanje opasnog (farmaceutskog otpada) za potrebe Zavoda za 2022. i 2023. godinu od 23. 9. 2022. godine, po cijeni iz ponude, i to: zbrinjavanje hemikalija (3,15 KM/kg bez PDV-a, odnosno 3,69 KM/kg sa PDV-om) i zbrinjavanje farmaceutskog otpada (2,00 KM/kg bez PDV-a, odnosno 2,34 KM/kg sa PDV-om). Obaveza dobavljača je da po konačnom zbrinjavanju otpada u Njemačkoj dostavi sljedeće: otpremnu listu, potvrdu o konačnom zbrinjavanju otpada, te Izjavu sa tačnim nazivom i količinom uništenog medicinskog otpada preuzetog od Zavoda. C.I.A.K d.o.o. Grude je 14. 3. 2023. godine dostavio Izjavu da je 7. 3. 2023. godine izvezen farmaceutski otpad (Notifikacija br. BA 320/0423/01) u GSB Sonderabfall-Enstorgung Bayern GmbH, Äusserer Ringo 50, D-85107 Baar-Ebenhausen, te je dostavljena potvrda o konačno zbrinjavanju navedenog otpada.

Također, Komisija za popis farmaceutskog otpada sačinila je 20. 10. 2022. godine Zapisnik sa komisijskog popisa odbačenih vakcina pripremljenih za odvoz i uništavanje, nakon što je izvršila kontrolu popisa vakcina koje je neophodno odbaciti zbog isteklog roka trajanja, te **dostavila spisak odbačenih vakcina protiv COVID-a 19, i to: Pfizer (9.740 doza) sa rokom upotrebe do marta 2022. godine i Moderna sa rokom upotrebe do augusta 2022. godine (19.450 doza).** Prema prezentiranim podacima, vakcine kojima je istekao rok trajanja još uvijek se nalaze u prostoru za otpad Zavoda, a kada prikupe dovoljne količine za uništenje, pozvat će se ugovorena kompanija da odveze otpad.

U periodu od 8. 3. 2021. do 31. 12. 2022. godine prvom dozom vakcine protiv COVID-a 19 vakcinisano je 30,83% stanovništva, drugom dozom 29,38%, trećom dozom 7,14%, a četvrtom dozom 0,28%. U toku 2022. godine uništeno je 607.709 doza vakcina, a za uništenje je pripremljeno 29.190 doza, jer im je istekao rok trajanja.

5.3 Kontinuirana profesionalna edukacija iz zdravstvenog menadžmenta

Pravilnikom o kontinuiranoj profesionalnoj edukaciji iz zdravstvenog menadžmenta (u daljem tekstu: KPE),²⁴ koji je donio federalni ministar zdravstva na osnovu Zakona o zdravstvenoj zaštiti, utvrđen je plan i program kontinuirane profesionalne edukacije iz zdravstvenog menadžmenta. Na osnovu Ugovora o partnerskoj saradnji koji je Zavod u 2016. godini zaključio sa Ekonomskim fakultetom Univerziteta u Sarajevu i Medicinskim fakultetom Sveučilišta u Mostaru, Zavod je određen za nosioca profesionalne edukacije.

Ugovorom je predviđeno da se neutrošena sredstva nakon plaćanja svih dogovorenih direktnih i indirektnih troškova edukacije, po završenom nivou edukacije, podijele između tri institucije na osnovu usaglašene procjene opterećenja provedbom edukacije, nakon što ovlaštene osobe za finansijske poslove sve tri institucije utvrde tačan iznos ostatka.

²⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 6/20

Aneksom IV Ugovora iz 2021. godine definisano je da nakon plaćanja svih troškova nastalih po pojedinim nivoima (modulima) edukcije, Zavod će sačinit obračun, a neutrošena sredstva na osnovu obračuna za svaki nivou edukacije podijelit će se između tri institucije. Nakon toga rukovodioci sve tri institucije, će svojim potpisom prihvatići obračun i odobriti da se utvrđeni pripadajući ostatak neutrošenih sredstava prebaci na podračune ovih institucija. **Međutim, u 2022. godini obračun za edukacije sačinjavao je Ekonomski fakultet Univerziteta u Sarajevu, te dostavljao institucijama obračun sa zakašnjenjem, koji su potpisivali rukovodioci institucija, bez relevantne dokumentacije kojom bi se mogu potvrditi obračun.**

Vlada FBiH je 22. 12. 2021. godine donijela Odluku o davanju saglasnosti za izdvajanje namjenskog prihoda po osnovu uplata od polaznika u svrhu edukacije i isplate na posebni namjenski račun/podračun u okviru JRT FBiH.²⁵

Odlukom je definisana namjena sredstava za isplatu troškova koju čine: naknade predavačima, administrativnom osoblju za praćenje edukacije, uključujući pripadajuće poreze i doprinose, putne troškove predavača uključujući pripadajuće poreze i doprinose, troškove komunikacija, troškove kancelarijskog i potrošnog materijala, usluge štampanja i objave oglasa, te isplate od preraspodjela sredstava po osnovu zaključenih sporazuma s obrazovnim ustanovama. Nakon izmirenja svih troškova za tu fiskalnu godinu, potrebno je izvršiti prijenos ostalih neutrošenih sredstava s posebnog namjenskog računa na depozitni račun Budžeta FBiH.

S obzirom na to da je Zavod od 2022. godine preuzeo ulogu nosioca projekta i obavljanje poslova vezano za organizaciju i praćenje provođenja kontinuirane profesionalne edukacije iz zdravstvenog menadžmenta, u novembru 2022. godine raspisani je javni konkurs za prijem u radni odnos Voditelja Službe za edukacije i istraživanja, u čijem opisu poslova prema sistematizaciji je rukovođenje i učešće u organizaciji i implementaciji najbitnijih kratkih kurseva iz javnog zdravstva i zdravstvenog menadžmenta, te da rukovodi Odjelom za zdravstveni menadžment, ako radno mjesto voditelja odjela nije popunjeno. Nakon okončane konkursne procedure, direktor je donio Odluku za prijem u radni odnos, te je radno mjesto popunjeno u 2023. godini.

U okviru Službe za edukacije i istraživanja utvrđen je Odjel za zdravstveni menadžment, a radno mjesto voditelja Odjela nije popunjeno, u čijem opisu poslova je učešće u implementaciji preddiplomske, diplomske i postdiplomske edukacije iz zdravstvenog menadžmenta. U 2023. godini, u okviru Odjela za zdravstveni menadžment radni odnos je zasnovala uposlenica na određeno vrijeme, na radno mjesto stručnog saradnika za zdravstvenu ekonomiku, kojoj su povjereni poslovi obračuna za edukacije.

Zavod je u toku 2022. godine, kao i prethodnih godina, kontinuirano zaključivao ugovore o djelu za poslove koji su sistematizovani Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, a koji je bio na snazi u 2022. godini. Posljednji ugovor o djelu po ovom osnovu zaključen je do 31. 1. 2023. godine.

6. PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE

6.1 Izrada i donošenje budžeta i plana poslovanja

Budžetom FBiH za 2022. godinu²⁶ odobrena su sredstva u iznosu od 20.928.088 KM na osnovu korigovanog zahtjeva Zavoda, jer su sredstva po instrukciji u iznosu od 10.391.358 KM bila nedostatna. Odobrena sredstva odnose se na: izdatke za materijal, sitan inventar i usluge (15.841.107 KM), plaće i naknade troškova zaposlenih (4.366.354 KM), doprinose (408.331 KM), izdatke za nabavku stalnih sredstava (264.050 KM) i druge tekuće rashode (48.246 KM).

²⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 103/21

²⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 25/22

Zavodu je tokom godine odobrena unutrašnja preraspodjela u iznosu od 159.000 KM, na osnovu Rješenja o unutrašnjoj preraspodjeli sredstava iz Budžeta FBiH za 2022. godinu od 11. 11. 2022. godine. Rješenjem o unutrašnjoj preraspodjeli sredstva na poziciji bruto plaća i naknada plaća umanjena za 143.000 KM i na poziciji nabavke materijala i sitnog inventara u iznosu od 7.000 KM, a uvećana su sredstava na poziciji naknada troškova zaposlenih i izdataka za komunikaciju i komunalne usluge za navedene iznose. Također, Rješenjem o unutrašnjoj preraspodjeli u okviru sredstava sa namjenskog računa odobrena je preraspodjela u iznosu od 9.000 KM, tako što su umanjena sredstva na pozicijama nabavke materijala i sitnog inventara u iznosu od 500 KM, izdataka osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa u iznosu od 700 KM i ugovorenih i drugih posebnih usluga u iznosu od 7.800 KM, a uvećana su sredstva na pozicijama putnih troškova u iznosu od 7.000 KM i izdataka za komunikaciju i komunalne usluge u iznosu od 2.000 KM.

Uzimajući u obzir preraspodjelu operativni Budžet Zavoda iznosio je 20.928.088 KM. Međutim, prema Analizi raspoloživih sredstava operativna sredstva Zavoda iznose 16.520.510 KM, za šta ne postoji akt da su sredstva preraspodijeljena drugim korisnicima.

Upravni odbor Zavoda, u skladu sa Statutom Zavoda, donio je Strateški plan Zavoda za javno zdravstvo FBiH 2020-2024. godine, te je donesen Godišnji plan rada za 2022. godinu.

6.2 Izvještavanje

Izvještaj o radu za 2022. godinu Upravni odbor je usvojio 9. 2. 2023. godine.

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Zavod je sačinio Godišnje finansijske izvještaje i dostavio ih nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku. U Analizi iskaza, sačinjenoj uz godišnje računovodstvene izvještaje, obrazloženo je izvršenje budžeta u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.²⁷

Uvidom u Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta utvrdili smo da nisu iskazane planske vrijednosti prihoda u iznosu od 330.000 KM, što nije u skladu s članom 7. Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH. Navedeno je uticalo na to da uporedni pokazatelji nisu realno iskazani. U skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH Zavod je sastavljao periodične izvještaje, kao i periodične i godišnje izvještaje za namjenske podračune.

Preporuka:

- *u finansijskim izvještajima u kolone obrazaca koje se odnose na planirane pozicije unositi podatke iz posljednjeg budžeta koji je zvanično usvojila nadležna institucija, u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu Budžeta u FBiH.*

7.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

7.1.1 Prihodi i primici

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta ukupno ostvareni prihodi, primici i finansiranje iskazani su u iznosu od 2.235.455 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 740.782 KM. Ukupan iznos ostvarenih prihoda čine neporezni, od čega se najveći dio odnosi na naknade, takse i prihode od pružanja javnih usluga.

²⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 69/14, 14/15, 4/16, 19/18, 3/21

Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga iskazani su u iznosu od 2.235.447 KM, a odnose se na prihode od pružanja javnih usluga (1.197.004 KM) i primljene namjenske donacije neplanirane u budžetu (1.038.443 KM).

Zavod ostvaruje vlastite prihode u sklopu javnih prihoda Trezora FBiH na osnovu laboratorijskih usluga (hemijska i mikrobiološka ispitivanja hrane i vode) i usluga i Služba za zaštitu od zračenja. Usluge se pružaju na osnovu utvrđenog cjenovnika koji donosi Upravni odbor Zavoda. Cjenovnik Zavoda usvojen je 2015. godine, sa zadnjim izmjenama i dopunama u 2022. godini. Dodatno Zavod potpisuje ugovore o poslovno-tehničkoj saradnji sa korisnicima usluga Zavoda, kojima se određuju uslovi poslovanja, kao i odobreni popusti. Prihodi od pružanja javnih usluga detaljno su obrađeni u tački 7.2.1 Izještaja.

Prihodi po osnovu namjenskih donacija obrađeni su kroz rashode koji su iskazani po namjenskom trošenju.

Na osnovu člana 24. stav 1. Zakona o budžetima u FBiH,²⁸ federalna ministrica finansija donijela je Pravilnik o vrstama vlastitih javnih prihoda u FBiH (u daljem tekstu: Pravilnik).²⁹ U skladu sa članom 7. Pravilnika vlastiti prihodi se planiraju u budžetu, a na osnovu planiranih vlastitih prihoda, planiraju se i rashodi, koji će se pokriti iz tih prihoda. Članom 9. Pravilnika definisano je da su subjekti iz člana 2. ovog Pravilnika dužni su u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu Pravilnika, donijeti poseban akt o pojedinačnim prihodima iz članova 5. i 6. koje ostvaruju i koji zadovoljavaju kriterije iz člana 4. ovog Pravilnika na način da svaki subjekat u svom aktu taksativno popiše vrste vlastitih javnih prihoda iz članova 5. i 6. koje ostvaruje, pravni osnov ostvarivanja, te namjenu i način trošenja vlastitih javnih prihoda. Vlada FBiH je 29. 12. 2022. godine donijela Uredbu o prestanku važenja Uredbe o utvrđivanju vlastitih prihoda, načina i rokova raspodjele koja je važila do donošenja ovog Pravilnika.

Revizijom je utvrđeno Zavod nije donio akt o vlastitim prihodima, na koji saglasnost daje Vlada FBiH.

Preporuka:

- **donijeti interni akt o vlastitim prihodima na koji saglasnost daje Vlada FBiH u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Pravilnikom o vrstama vlastitih javnih prihoda u FBiH.**

7.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izještaju o izvršenju budžeta za 2022. godinu rashodi i izdaci iskazani su u iznosu 11.070.820 KM, što u odnosu na odobreni budžet od 20.928.088 KM predstavlja ostvarenje od 53 %. Strukturu rashoda i izdataka čine: izdaci za materijal i usluge od 59,97% (6.638.345 KM), plaće, naknade i doprinosi od 37,27% (4.126.602 KM), izdaci za nabavku stalnih sredstava od 2,33% (257.750 KM) i tekući transferi i drugi tekući rashodi od 0,43% (48.123 KM).

7.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Bruto plaće i naknade plaća iskazane su u iznosu od 3.181.870 KM. Izvršili smo uvid u obračun plaća i naknada plaća zaposlenih za mart, juni, septembar i decembar 2022. godine.

Zavod je 20. 10. 2022. godine potpisao novi Kolektivni ugovor o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u Zavodu za javno zdravstvo FBiH (u dalnjem tekstu: Kolektivni ugovor), na koji je Vlada FBiH dala saglasnost 13. 10. 2022. godine. Članom 55. Kolektivnog ugovora utvrđena je obaveza Zavoda da Pravilnik o radu i ugovore o radi uskladi s ovim ugovorom u roku od 60 dana od dana njegovog stupanja na snagu. Članom 60. Kolektivnog ugovora definisano je da se isti primjenjuje od dana potpisivanja, s izuzetkom članova 29. i 32., koji se primjenjuju počevši od 1. septembra 2022. godine.

²⁸ "Sl. novine FBiH", br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22

²⁹ "Sl. novine FBiH", br. 104/22

Članom 29. definisano je da se plaća za obavljeni rad i vrijeme provedeno na radu sastoji od osnovne plaće, dijela plaće za radni učinak i uvećane plaće u skladu s Zakonom o radu, ovim Kolektivnim ugovorom, Pravilnikom o radu poslodavca i ugovorom o radu. Koeficijenti složenosti za obračun plaće zaposlenika utvrđeni su članom 32. Kolektivnog ugovora prema složenosti poslova u rasponu od 1,6 do 6,00. Kolektivnim ugovorom utvrđen je mjesecni fond radnih sati kao umnožak radnih dana u tekućem mjesecu sa 7,5 sati i neto satnica u iznosu od 2,60 KM.

Do donošenja novog Kolektivnog ugovora, obračun plaće i naknada u Zavodu vršio se u skladu s Pravilnikom o radu donesenim 2006. godine, Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta donesenim 2012. godine, izmjenama i dopunama navedenih pravilnika, te drugim propisima i internim aktima koje je donio Upravni odbor u skladu sa članom 33. Statuta.

Do donošenja novog Pravilnika o radu, koji je stupio na snagu 18. 2. 2023. godine, u 2022. godini primjenjivao se Pravilnik o radu iz 2006. godine koji nije bio usklađen sa Zakonom o radu. U prethodnom periodu direktor je donio značajan broj odluka o odobravanju uvećanja osnovnog koeficijenta za obračun plaće, a da ih nije razmatrao i odobrio Upravni odbor u skladu s članom 33. Statuta. Uvećani koeficijenti doneseni su privremeno. Iz priložene dokumentacije dio odluka o odobrenju uvećanja osnovnog koeficijenta za obračun plaće donesen je u 2013. godini, što upućuje na duži period obračuna plaće po uvećanim koeficijentima.

Uvidom u obračun plaće za mart, juni i septembar 2022. godine konstatovali smo da je za određene zaposlenike obračun plaće vršen uz uvećani osnovni koeficijent po osnovu položajnog dodatka u iznosu od 7%, a na osnovu Odluke o uslovima za uvećanje osnovnog koeficijenta za obračun plaće po osnovu položajnog dodatka od 29. 7. 2013. godine za radno mjesto voditelja odjela, uz prethodno ostvareni uslov od najmanje pet zaposlenika u odjelu. Odluke o odobrenju uvećanja osnovnog koeficijenta za obračun plaće za položajni dodatak donosio je direktor Zavoda, a da ih nije razmatrao i odobrio Upravni odbor u skladu s članom 33. Statuta. Istimemo da je novim Kolektivnim ugovorom utvrđeno povećanje osnovne plaće samo za naučni stepen „doktor nauka“ (10%), „magistar nauka“ (5%) i „primarijus“ (3%), te povećanje plaće u iznosu od 5% prema uslovima rada u skladu s Procjenom rizika za sistematizirano radno mjesto (radnike koji rade u: mikrobiološkim i hemijskim laboratorijima, hematološkom laboratoriju, poslovima kontrole na izvorima ionizirajućeg zračenja i dr.).

Postupajući po preporuci iz Pisma menadžmentu, Direktor je 17. 5. 2023. godine donio Odluku kojom su stavljenе van snage sve odluke o uvećavaju osnovnog koeficijenta za obračun plaće, kao i odluke o uslovima za uvećanje osnovnog koeficijenta za obračun plaće po osnovu položajnog dodatka za radno mjesto voditelja.

Na osnovu člana 118. Zakona o radu, a u skladu sa Kolektivnim ugovorom, Upravni odbor donio je 9. 2. 2023. godine novi Pravilnik o radu, čime su prestale važiti odredbe Pravilnika o radu iz 2006. godine i Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta iz 2012. godine, kao i sve njihove izmjene i dopune.

Zavod je 26. 12. 2022. godine uputio akt Federalnom ministarstvu finansija da se omogući unos vrijednosti boda za obračun plaće zaposlenih na osnovu članova 26. do 37. Kolektivnog ugovora, a korekcije plaće za septembar, oktobar i novembar 2022. godine vršene su pri obračunu plaće za decembar 2022. godine.

Zakonom o radu (član 36. stav 2. i 4.) propisano je da puno radno vrijeme traje 40 sati sedmično, ako zakonom, kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu ili ugovorom o radu nije utvrđeno u kraćem trajanju, kao i da se može rasporediti na pet, odnosno šest radnih dana u skladu sa kolektivnim ugovorom i pravilnikom o radu. Napominjemo da je obaveza donošenja pravilnika o radu utvrđena članom 118. Zakona o radu, kojim se uređuju određena pitanja iz radnih odnosa značajna za radnike i poslodavce u skladu sa zakonom i kolektivnim ugovorom. Kod obračuna i isplate plaće i naknada u Zavodu primjenjuje se Zakon o radu i Kolektivni ugovor Zavoda zbog čega je obvezan svoje akte kojima su uređena pitanja iz radnih odnosa uskladiti sa odredbama Zakona o radu.

Pravilnik o radu Zavoda donio je Upravni odbor 9. 2. 2023. godine, kojim su uređena prava i obaveze radnika, postupak zasnivanja radnog odnosa, zaštita privatnosti radnika, obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje za rad, prijem pripravnika, organizacija poslodavca i sistematizacija radnih mjesata, radno vrijeme, plaće i ostale naknade, te ostvarivanje prava iz radnog odnosa.

Pravilnikom o radu iz 2006. godine, kao i članom 10. stav 1. Kolektivnog ugovora i članom 33. stav 1. novog Pravilnika o radu utvrđeno je da puno radno vrijeme u Zavodu traje 37,5 sati sedmično i raspoređuje se na pet radnih dana (7,5 sati na dnevnom nivou). Prijave na obavezno osiguranje zaposlenih (obrasci JS 3100) izvršene su u skladu s Pravilnikom o radu i primjenjuju se kao osnova za utvrđivanje mjesečnog fonda sati kod obračuna plaća zaposlenicima (broj radnih dana x 7,5 sati).

U toku 2022. godine radni odnos zasnovalo je osam zaposlenih putem javnog konkursa, dok je za osam zaposlenika došlo do prestanka radnog odnosa (sporazumni prekid, penzija i smrtni slučaj).

Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažiranim na radu³⁰ propisuje sadržaj i način vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažiranim na radu kod poslodavca. Članom 8. propisani su elementi koje evidencije treba sadržati, članom 9. da se evidencija mora voditi uredno, razumljivo i ažurno na početku i na kraju radnog dana radnika, odnosno drugog lica angažovanog na radu, a u slučaju da neki od podataka iz člana 8. (stav 1) ovoga Pravilnika nije poznat na početku radnog dana, poslodavac je dužan isti unijeti u evidenciju odmah nakon saznanja tog podatka. Članom 10. je propisano da je poslodavac dužan voditi podatke o radnom vremenu potrebne za ostvarivanje prava iz radnog odnosa.

Upravni odbor je 1. 6. 2022. godine donio Pravilnik o evidenciji i kontroli radnog vremena, kojim je uređen elektronski sistem evidencije i kontrole radnog vremena, a posebnom Odlukom direktora u 2022. godini imenovan je administrator aplikacije za vođenje evidencije i kontrole radnog vremena čije su dužnosti i obaveze utvrđene odredbama Pravilnika.

Uvidom u prezentovane evidencije o radnom vremenu koje se vode u svim organizacionim dijelovima Zavoda konstatovali smo da se evidencije vode na način propisan Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažiranim na radu i internim aktom Zavoda.

Odlukom o utvrđivanju plaće direktora Zavoda od 16. 11. 2021. godine Upravni odbor je utvrdio plaću direktora u visini 4,95 prosječnih mjesečnih neto plaća isplaćenih u Federaciji BiH u prethodna tri mjeseca prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku za period od 17. 11. 2021. do 31. 12. 2022. godine, odnosno u neto iznosu od 4.940,10 KM. Plaća prethodnog direktora za period od 1. 1. 2021. do 26. 5. 2021. godine isplaćivana je u visini od 4,21 prosječne neto plaće u FBiH, tj. 3.894,25 KM. U Odluci je navedeno da je jedan od osnova za donošenje Odluke član 6. Zakona o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija Federacije BiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu Federacije BiH,³¹ u kojem je navedeno da se plaća direktora utvrđuje u iznosu do pet prosječnih mjesečnih neto plaća isplaćenih u Federaciji BiH u prethodna tri mjeseca prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku.

Uvažavajući činjenicu da je Zavod budžetski korisnik, te da su plaće izabranih dužnosnika i rukovodećih državnih službenika na osnovu Zakona o plaćama i naknadama plaća u organima vlasti Federacije BiH³² određene u znatno manjem iznosu od plaće direktora, ne možemo potvrditi opravdanost utvrđenog iznosa plaće direktora Zavoda koja se obračunava u toku 2022. godine. Iako se radi o budžetskom korisniku, zakonski i interni akti za obračun i isplatu plaće direktora i zaposlenika Zavoda nisu navedeni u članu 18. Zakona o izvršavanju budžeta FBiH za 2022. godinu, kojim se osiguravaju sredstva za plaće i naknade budžetskih korisnika.

³⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 92/16

³¹ „Sl. novine FBiH“, br. 12/09

³² „Sl. novine FBiH“, br. 12/09

S obzirom na to da je plaća direktora utvrđena Odlukom čiji je rok primjene istekao 31. 12. 2022. godine, donesena je nova Odluka o utvrđivanju plaće direktora Zavoda od 28. 12. 2022. godine. Odlukom je utvrđena osnovna mjesecna neto plaća u visini 4.21 prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH u prethodna tri mjeseca, prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku na dan obračuna plaće. Obračun plaće direktora Zavoda po ovom osnovu vrijedi do 16. 11. 2025. godine, odnosno do isteka mandata. Također, zaključen je i Aneks ugovora o radu direktora Zavoda 28. 12. 2022. godine, kojim su izmijenjene odredbe člana 8, koje se odnose na utvrđivanje mjesecne neto plaće.

Najviša isplaćena neto plaća iznosi 4.809 KM, najniža 804 KM, a prosječna 1.641 KM.

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 608.712 KM, a odnose se na: topli obrok (252.313 KM), jednokratne pomoći (126.360 KM), prevoz (70.676 KM), regres (63.720 KM), otpremnine za odlazak u penziju (37.738 KM), pomoć u slučaju smrti (33.168 KM), pomoć u slučaju teže invalidnosti (17.014 KM) i naknade za odvojeni život od porodice (7.723 KM). Naknade troškova zaposlenih obračunate su i isplaćene u skladu sa zakonskim propisima i internim aktima Zavoda, a u uzetom uzorku nisu konstatovane nepravilnosti.

7.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 6.638.345 KM. Strukturu izdataka najvećim dijelom čine: izdaci za nabavku materijala i sitnog inventara (4.746.512 KM), ugovorene i druge posebne usluge (1.426.277 KM), tekuće održavanje (212.642 KM), izdaci za komunikaciju i komunalne usluge (93.007 KM), izdaci za energiju (75.000 KM), putni troškovi (38.357 KM) i usluge prevoza i goriva (37.000 KM).

Izdaci za nabavku materijala i sitnog inventara iskazani su u iznosu od 4.746.512 KM, a najznačajniji se odnose na: lijekove (4.527.903 KM), laboratorijski materijal (170.222 KM), izdatke za obrasce i papir (9.159 KM), sitan inventar (5.823 KM), kancelarijski materijal (8.612 KM), kompjuterski materijal (4.640 KM) i auto gume (4.214 KM).

Nabavka vakcina u iznosu od 4.527.903 KM, odnosi se na: nabavku vakcina za imunizaciju djece iz obaveznog programa imunizacije u FBiH period 2022–2024. godina, koja je realizovana putem okvirnih sporazuma koji su zaključeni po lotovima sa izabranim dobavljačima, a na osnovu kojih su zaključeni ugovori za 2022. godinu (3.766.967 KM), nabavku vakcina za vakcinisanje po indikacijama u FBiH za 2022. godinu (598.867 KM) na osnovu ugovora koji su zaključeni po lotovima sa izabranim dobavljačima, te transport i skladištenje vakcina za COVID-19 (162.069 KM). Nabavke vakcina za imunizaciju djece iz obaveznog programa imunizacije i vakcina za vakcinisanje po indikacijama u FBiH za 2022. godinu realizovane su putem otvorenih postupaka (što je detaljno obrazloženo u tački 8. Izveštaja). Nabavljenе vakcine imaju rok trajanja od marta 2023. godine do novembra 2024. godine.

Realizacija ugovora o nabavci vakcina prikazana je u tabeli:

Red. broj	Predmet nabavke	Izabrani ponuđač/ dobavljač	Ugovoreno			Realizacija		
			Količina	Cijena (KM)	Vrijednost	Količina	Cijena (KM)	Iznos nabavke
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	DTaP + IPV- difterija	Pharma Maac d.o.o. Sarajevo	10.000	50,48	504.855	10.000	50,48	504.855
2.	DTaP + IPV + Hib	Pharma Maac d.o.o. Sarajevo	50.000	46,53	2.326.545	50.000	46,53	2.326.545
3.	Hep B – Euvax B	Pharma Maac d.o.o. Sarajevo	45.000	7,07	318.532	45.000	7,07	318.532
4.	dT - difterija, tetanus - pro adultis (Imovax DT adultis)	Pharma Maac d.o.o. Sarajevo	15.000	19,18	287.820	15.000	19,18	287.820
5.	IPV- inaktivirano polio virusno cjepivo	Pharma Maac d.o.o. Sarajevo	6.000	21,97	131.836	6.000	21,97	131.836

Red. broj	Predmet nabavke	Izabrani ponuđač/ dobavljač	Ugovoreno			Realizacija		
			Količina	Cijena (KM)	Vrijednost	Količina	Cijena (KM)	Iznos nabavke
1	2	3	4	5	6	7	8	9
6.	MRP	GLOSARIJ CD d.o.o. Sarajevo	14.000	14,09	197.379	14.000	14,09	197.379
7.	HRIG – humani rabiens imonuglubin	TUZLA-FARM d.o.o. Tuzla	150	603,72	90.558	150	603,72	90.558
8.	Antirabično cjepivo (Verorab)	Pharma Maac d.o.o. Sarajevo	700	76,91	53.841	700	76,91	53.841
9.	PCV13 – Pneumokokno, polisahardno, konjugirano 13-valentno cjepivo za djecu od navršenih 2 mjeseca i odrasle	UNIFARM d.o.o. Lukavac	600	123,13	73.878	600	123,13	73.878
10.	Četverovalentno cjepivo protiv infulence, inaktivirano	Pharma Maac d.o.o. Sarajevo	6.000	18,72	112.320	6.000	18,72	112.320
11.	Hep B za odrasle	Pharma Maac d.o.o. Sarajevo	2.000	16,17	32.339	2.000	16,17	32.339
12.	HPV - humani tipovi 6, 11, 16, 18	GLOSARIJ CD d.o.o. Sarajevo	1.000	235,93	235.931	1.000	235,93	235.931
UKUPNO			150.450		4.365.834	150.450		4.365.834

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju za nabavku vakcina, i to: antirabično cjepivo (Verorab) u iznosu od 7.692 KM, IPV – inaktivirano polio virusno cjepivo u iznosu od 43.945 KM, pneumokokno, polisaharidno, konjugirano 13-valentno cjepivo u iznosu od 73.878 KM i HRIG – humani rabiens imonuglubin u iznosu od 90.558 KM, konstatovali smo da su narudžbenice izdate krajem decembra 2022. godine, a isporuka je izvršena u januaru 2023, što je konstatovano i u zapisnicima o primopredaji. Također, fakture za navedene vakcine izdate su u januaru 2023, a knjigovodstveno su evidentirane na 31. 12. 2022, osim za vakcnu HRIG – humani rabiens imonuglubin čija je fakturna izdata 29. 12. 2022. godine, kada je i knjigovodstveno evidentirana, iako su vakcine isporučene u januaru 2023. godine. Zaključenim ugovorima o nabavci vakcina za 2022. godinu definisano je da se dobavljači obavezuju da će ukupnu količinu vakcina isporučiti do 31. 12. 2022. godine.

U skladu s članom 76. Zakona o budžetima u FBiH, rashodi i izdaci priznaju se na osnovu nastanka poslovnog događaja (obaveze) i u izvještajnom periodu na koji se odnose nezavisno o plaćanju, te je jedan od principa Budžeta princip jedne godine.

Izdaci koji se odnose na nabavku vakcina u iznosu od 216.073 KM, u Glavnoj knjizi evidentirani na 31. 12. 2022. godine, nisu priznati u skladu s članom 76. Zakonom o budžetima u FBiH u izvještajnom periodu na koji se odnose, s obzirom na to da su priznati na osnovu dokumentacije, fakturna i zapisnika o primopredaji koji se odnose na 2023. godinu.

Preporuka:

- rashode i izdatke priznavati na osnovu nastanka poslovnog događaja (obaveze) u izvještajnom periodu na koji se odnose, u skladu s članom 76. Zakona o budžetima u FBiH.**

Iako u 2022. godini nije bilo nabavke vakcina protiv COVID-a 19, na ovoj poziciji, iskazani su izdaci u iznosu od 162.069 KM. **Uvidom u dokumentaciju koja je služila kao osnova za knjiženje nabavke vakcina protiv COVID-a 19 konstatovali smo da su na ovoj poziciji iskazani troškovi transporta (17.817 KM), skladištenja vakcina (133.641 KM), te troškovi dnevničica (2.153 KM) i goriva za prevoz vakcina (8.458 KM), što nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.**

Zavod je 14. 9. 2022. godine uputio zahtjev Federalnom ministarstvu finansija za preraspodjelu sredstava za skladištenje i distribuciju vakcina, da se iz djela odobrenih sredstava Budžetom za 2022. godinu u iznosu od 10.000.000 KM za nabavku vakcina protiv COVID-a 19, odobri preraspodjela za usluge skladištenja i distribucije vakcina (268.000 KM) i putne troškove (7.000 KM). Međutim, Zavodu nije odobrena preraspodjela.

U toku godine skladištenje i transport vakcina vršio je Hercegovinalijek d.o.o. Mostar koji je fakturisao usluge skladištenja i transporta vakcina i donirane zaštitne opreme na osnovu Ugovora o pružanju usluga uvoza, skladištenja i transporta na temperaturnom režimu od 2°C do 8°C od 26. 4. 2021. godine. **Ugovor je zaključen na osnovu Zaključka Vlade FBiH od 23. 4. 2021. godine, s obzirom na to da je kompanija Hercegovinalijek d.o.o. Mostar izabrana u postupku javne nabavke koju je provelo Ministarstvo civilnih poslova BiH, na period od 12 mjeseci.** Revizijom je utvrđeno da je nakon isteka Ugovora Zavod nastavio koristiti usluge skladištenja i transporta vakcina, za šta je dobavljač Hercegovinalijek d.o.o. Mostar ispostavljao fakture, a da nije zaključen novi ugovor i proveden postupak javnih nabavki. Nabavke usluga skladištenja u iznosu od najmanje 117.811 KM i usluga transporta u iznosu od 61.182 KM vršene su bez važećeg ugovora, te za njih nije proveden postupak javnih nabavki. Navedeno nije u skladu sa članom 6. Zakona o javnim nabavkama, kojim je definisano da je ugovorni organ dužan dodjeljivati ugovore o javnoj nabavci primjenjujući postupke definisane Zakonom. Zavod je krajem 2022. godine proveo otvoreni postupak te je Ugovor o pružanju usluga uvoza, skladištenja i transporta lijekova (vakcina), medicinskih sredstava i druge opreme u periodu 2022-2023 zaključen 7. 12. 2022. godine (što je detaljno obrazloženo u tački 8. Izveštaja).

Zavod, iako je bio obavezan, nije za nabavke usluga skladištenja i transporta vakcina protiv COVID-a 19 u iznosu od 178.993 KM primjenjivao odredbe Zakona o javnim nabavkama, kako bi se osigurala transparentnost i omogućio veći stepen stvarne konkurencije, te efikasnije trošenje javnih sredstava.

Preporuka:

- *izdatke za materijal i usluge evidentirati na pripadajućim pozicijama, u skladu s odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.*

Ugovorene i druge posebne usluge iskazane su u iznosu od 1.426.277 KM i odnose se najvećim dijelom na: ugovore o djelu (799.648 KM), ostale nespomenute usluge (171.517 KM), usluge medija (75.875 KM), upravni odbor, nadzorni odbor i etički komitet (66.766 KM), usluge štampanja (51.678 KM) i reprezentaciju (44.695 KM).

Izdaci za ugovore o djelu iskazani su u iznosu od 799.648 KM. Iz prezentirane dokumentacije konstatovano je da je dio ugovora o djelu zaključivan za poslove iz nadležnosti Zavoda, koji su obavljeni u kontinuitetu tokom cijele godine, a odnose se na poslove: konsultanta za zdravstveni menadžment i međunarodne projekte u Zavodu i poslove specijaliste mikrobiologa za obavljanje mikrobioloških analiza sanitarnog materijala, a u svrhu provođenja propisanog zdravstvenog nadzora nad licima koja podliježu zdravstvenom nadzoru u skladu sa Zakonom o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti. Također, u toku godine, u kontinuitetu zaključivani su ugovori o djelu za obavljanje poslova vozača Zavoda. Ovi ugovori o djelu odnose se na sistematizovana radna mjesta ili mjesta koja su trebala biti predviđena sistematizacijom, s obzirom se radi o poslovima iz nadležnosti Zavoda.

Po osnovu ugovora o djelu u toku 2022. godine za obavljanje poslova iz nadležnosti i poslova utvrđenih do tada važećim Pravilnikom unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji isplaćen je neto iznos od 30.704 KM.

Iskazane izdatke za ugovore o djelu za obavljanje konsultanta za zdravstveni menadžment i međunarodne projekte u Zavodu ne smatramo opravdanim jer su poslovi obavljeni u kontinuitetu tokom cijele godine, a i prethodnih godina za iste poslove angažovana je ista osoba. Za obavljanje poslova konsultanta za zdravstveni menadžment zaključena su četiri pojedinačna ugovora, od po tri mjeseca, u ukupnom neto iznosu od 12.840 KM (mjesečna naknada u neto iznosu od 1.070 KM).

Posljednji ugovor po ovom osnovu zaključen je do 31. 1. 2023. godine, budući da je došlo do popunjavanja radnog mesta voditelja Službe za edukacije i istraživanja, u čijem opisu poslova prema sistematizaciji je rukovođenje i učešće u organizaciji i implementaciji najbitnijih kratkih kurseva iz javnog zdravstva i zdravstvenog menadžmenta.

Također, ugovore o djelu za obavljanje poslova mikrobiološke analize sanitarnog materijala ne smatramo opravdanim jer su poslovi obavljeni u kontinuitetu tokom cijele godine, a i prethodne godine za iste poslove angažovane su iste osobe. Za obavljanje poslova zaključeni su ugovori o djelu sa dva vanjska saradnika. Prvi ugovor o djelu zaključen je 3. 9. 2018. godine (Ugovor je zaključen na period od pet godina, odnosno do završetka specijalizacije uposlenice Zavoda) i Aneks ugovora od 31. 3. 2021. godine. Ugovorom je utvrđena naknada za izvršene usluge u bruto iznosu od 37,00 KM po danu, odnosno ukupni bruto iznos prema mjesечnom izvještaju o radu o izvršenom poslu s ukupnim brojem dana, koji je ujedno osnov za isplatu naknade. Po navedenom osnovu u toku 2022. godine isplaćena je ukupna naknada u neto iznosu 1.483 KM. Ugovor o djelu sa drugom vanjskom saradnicicom-specijalistom mikrobiologije zaključen je 31. 12. 2021. godine, na period od 12 mjeseci. Za obavljanje poslova po navedenom osnovu isplaćena je ukupna naknada u neto iznosu 6.000 KM.

Za obavljanje poslova vozača za potrebe Zavoda, u toku 2022. godine zaključeno je šest ugovora o djelu (ugovori su zaključivani na period od mjesec dana), u ukupnom neto iznosu od 2.578 KM. Ugovori su zaključivani su za obavljanje poslova prevoza direktora, te prema potrebi i zahtjevima posla drugih zaposlenika Zavoda, kao i za ispomoć u prijevozu vakcina i potrošnog materijala za vakcinisanje na području FBiH.

Revizijom je utvrđeno da ugovori o djelu sa vanjskim saradnicima nisu zaključivani u skladu sa Zakonom o radu i važećim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, već su zaključivani u kontinuitetu tokom cijele godine za sistematizovana radna mjesta, a angažovane su osobe za obavljanje poslova koji se mogu svrstati u redovne poslove zaposlenih, kao i za dio poslova koji su sistematizovani. S obzirom na to da se ugovori o djelu nisu zaključivali jednokratno na određeno vrijeme, već tokom cijele godine za istu vrstu poslova, nisu imali karakter ugovora o djelu. Napominjemo, ugovori o djelu zaključuju se za jasno definisane poslove i jednokratno, a Zakonom o radu definisano je da privremeni i povremeni poslovi ne predstavljaju poslove za koje se zaključuje ugovor i da ne traju duže od 60 dana u toku godine, što znači da nisu trajnog karaktera.

Preporuka:

- za sistematizovana radna mjesta angažovanje izvršilaca vršiti u skladu sa Zakonom o radu.

Izdaci za usluge medija iskazani su u iznosu od 75.875 KM, a odnose se na usluge kreiranja marketinških materijala i usluge objava putem medija s ciljem podizanja vakcinisanja protiv COVID-19. Ugovor za ove usluge zaključen je 27. 12. 2022. godine sa ponuđačem More Screens d.o.o. Mostar u iznosu od 151.749 KM nakon provedenog postupka javne nabavke. Ugovorom je definisano de ce se za izvršene poslove preuzete ovim Ugovorom isplatiti ugovoren i znos u ukupno tri rate prema sljedećoj dinamici: 75.875 KM u roku od 15 dana od dana obostranog potpisa Ugovora i nakon poslanog naloga za plaćanje ugovorene usluge; 37.937 KM u roku od 60 dana od dana dostavljenog izvještaja o izvršenim aktivnostima i 37.937 KM u roku od 15 dana od dana dostavljenog izvještaja o realizovanim aktivnostima. S obzirom na to da je Ugovor zaključen na kraju godine preuzete su obaveza na teret tekuće i iduće godine, što nije u skladu s članom 57. Zakona o budžetima u FBiH.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju za usluge medija konstatovali smo da je avansni račun u iznosu od 75.875 KM izdat 19. 1. 2023., a račun izdat 2. 2. 2023. godine u Glavnoj knjizi knjigovodstveno je evidentiran na 31. 12. 2022. godine. Navedeno nije u skladu s članom 76. Zakona o budžetima u FBiH, kojim je definisano da se rashodi i izdaci priznaju na osnovu nastanka poslovnog događaja (obaveze) i u izvještajnom periodu na koji se odnose nezavisno o plaćanju.

Izdaci za isplatu naknada Upravnom odboru iskazani su u iznosu od 43.209 KM. Rješenjem o privremenom imenovanju Upravnog odbora od 7. 6. 2021. godine imenovan je Upravni odbor na tri mjeseca, odnosno do okončanja imenovanja u skladu sa Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima u FBiH. Naknada za predsjednika bila je utvrđena u bruto iznosu 974 KM, odnosno 842 KM neto, a za članove u bruto iznosu 779 KM, odnosno 673 KM neto. Vlada FBiH je na sjednici održanoj 21. 4. 2022. godine donijela Rješenje o imenovanju novog Upravnog odbora. Odlukom o isplati naknade za rad Upravnog odbora Zavoda od 3. 6. 2022. godine, utvrđeno je da predsjedniku Upravnog odbora pripada naknada u visini jedne prosječne neto plaće isplaćene u FBiH u prethodna tri mjeseca, prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku za prisustvovanje na svakoj pojedinoj sjednici. Članovima Upravnog odbora pripada naknada u visini 80% od iznosa naknade predsjedniku Upravnog odbora za prisustvovanje na svakoj pojedinoj sjednici. U toku obavljanja konačne revizije predočeno nam je Rješenje o razrješenju Upravnog odbora i Rješenje o privremenom imenovanju Upravnog odbora Zavoda od 26. 1. 2023. godine. Privremeni upravni odbor imenovan je na period od tri mjeseca, odnosno do okončanja postupka imenovanja.

Izdaci za isplatu naknada Nadzornom odboru iskazani su u iznosu od 22.281 KM. Rješenjem o imenovanju Nadzornog odbora od 21. 4. 2022. godine imenovan je Nadzorni odbor na period od četiri godine, sa mogućnošću ponovnog izbora, a najviše za još jedno mandatno razdoblje. Odlukom o isplati naknade za rad Nadzornog odbora od 3. 6. 2022. godine, utvrđena je isplata naknade na isti način kao i predsjedniku i članovima Upravnog odbora.

Izdaci za reprezentaciju iskazani su u iznosu od 44.695 KM, a isti se najvećim dijelom odnose se na konzumaciju jela i pića za učesnike 30 edukacija i radionica iz Federacije BiH. Članom 9. Uredbe o reprezentaciji i poklonima u federalnim organima uprave i federalnim upravnim organizacijama³³ (u daljem tekstu: Uredba) definisano je da u cilju namjenskog trošenja sredstava reprezentacije svaki račun mora u prilogu da sadrži kratak pismeni izvještaj o svrsi korištenja sredstava reprezentacije. **Revizorskim uzrokom utvrđeno je da je pravdanje sredstava reprezentacije najvećim dijelom vršeno na osnovu neadekvatne i nepotpune dokumentacije, jer računi ne sadrže kratak pismeni izvještaj o svrsi korištenja reprezentacije, što nije u skladu s članom 9. Uredbe.**

Preporuka:

- *sredstva za reprezentaciju pravdati u skladu s Uredbom o reprezentaciji i poklonima u federalnim organima uprave i federalnim upravnim organizacijama.*

Izdaci za tekuće održavanje iskazani su u iznosu od 212.642 KM. Najvećim dijelom odnose se na: usluge popravku i održavanje opreme (130.208 KM), nabavku materijala za popravku i održavanja opreme (49.833 KM) i usluge popravki i održavanje zgrada (13.794 KM).

Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge iskazani su u iznosu 93.007 KM, a najvećim dijelom odnose se na: izdatke za usluge održavanja čistoće (29.274 KM), izdatke za internet (16.388 KM), poštanske usluge (11.702 KM), fiksnu telefoniju (11.000 KM) i izdatke za usluge odvoza smeća (8.684 KM).

Vlada FBiH je stavom 2. i 3. Zaključka³⁴ 14. 4. 2015. godine utvrdila pravo korištenja službenih telefona i mjesечni iznosi troškova telefona za rukovodioce federalnih organa uprave i upravnih organizacija do 150 KM i rukovodeće državne službenike, državne službenike i namještenike do 50 KM.

Odlukom o ograničenoj upotrebi i kontroli troškova telefona od 24. 4. 2022. godine, utvrđeni su troškovi mobilne telefonije za direktora ograničeni na 150 KM mjesечно, kako je utvrđeno Zaključkom Vlade FBiH.

³³ „Sl. novine FBiH“, br. 6/12

³⁴ V. broj: 456/2012

7.2 BILANS STANJA

7.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja i razgraničenja

Gotovina, kratkoročna potraživanja i razgraničenja iskazani su u iznosu od 3.314.689 KM, a čine ih: finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama (2.676.192 KM), kratkoročna potraživanja (364.180 KM), kratkoročna razgraničenja (273.961 KM) i gotovinska sredstva (356 KM).

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 364.180 KM i u odnosu na prethodnu godinu veća su za 53.829 KM, a strukturu potraživanja čine:

Red. br.	Opis	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.
1.	Potraživanja za pružene usluge pravnim licima	231.996	170.030
2.	Sumnjiva i sporna potraživanja	127.995	133.071
3.	Potraživanja za bolovanje	4.189	7.250
	Ukupno	364.180	310.351

U toku godine po osnovu usluga pravnim i fizičkim licima fakturisano je 1.093.978 KM. Naplaćena potraživanja iznose 1.097.004 KM, od čega se na fakturisane usluge tekućeg perioda odnosi 1.014.870 KM, a 82.134 KM na naplaćena potraživanja iz ranijeg perioda, koja su bila na sumnjivim i spornim potraživanjima. Najznačajnija naplaćena potraživanja iz ranijeg perioda u iznosu od 5.000 KM odnose se na Sveučilišnu kliničku bolnicu Mostar.

U skladu s tačkom 38. Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i Trezor,³⁵ Zavod redovno prati dospjelost potraživanja, te svakih šest mjeseci prenosi zastarjela potraživanja na sumnjiva i sporna. Evidencije naplate potraživanja vrše se redovno kroz pomoćne evidencije i usaglašavanje sa izvještajima Federalnog ministarstva finansija. Kupcima se svaka četiri mjeseca dostavljaju obaveštenja o neizmirenim obavezama i dostavljaju izvodi otvorenih stavki na kraju izvještajnog perioda, te vrši utuživanje kod neredovnog plaćanja obaveza kupaca. Također, Služba za pravne poslove sačinjavala je i slala opomene pred tužbu, prije nego se pokrene sudski spor radi naplate glavnog duga i pripadajućih zateznih kamata. U toku godine potraživanja u iznosu od 77.057 KM prenesena na sumnjiva i sporna. Najznačajnije opomene pred tužbu poslane su: JP „Vodovod“ Posušje (dug 9.028 KM), Dom zdravlja Čapljina (dug 7.162 KM), Aluminij d.d. Mostar (dug 1.805 KM), Županijska bolnica „Dr. fra Mihovil Sučić“ Livno (dug 1.140 KM), MABO d.o.o. Široki Brijeg (dug 1.034 KM) i dr.

Nakon obavljenog godišnjeg popisa, Centralna popisna komisija je podnijela 16. 1. 2023. godine Prijedlog za otpis zastarjelih i nenaplativih potraživanja na 31. 12. 2022. godine (zastara potraživanja, stečaj i dr.) u iznosu od 14.067 KM, a Upravni odbor nije prihvatio ovaj Prijedlog.

Na poziciji **razgraničenih rashoda**, kao i na poziciji obaveza po pravosnažnim sudskim presudama iz radnih sporova, iskazan je iznos od 273.961 KM, evidentiran u skladu s Instrukcijom Federalnog ministarstva finansija.

7.2.2 Stalna sredstva

U finansijskim izvještajima na 31. 12. 2022. godine iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti od 6.662.163 KM (nabavne vrijednosti u iznosu od 13.482.308 KM, ispravke vrijednosti u iznosu od 6.820.145 KM). Struktura stalnih sredstava je sljedeća: zemljište – 414.346 KM, građevine – 4.243.930 KM, materijalna stalna sredstva – 7.461.100 KM i stalna sredstva u obliku prava – 1.362.932 KM.

³⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 58/16

Materijalna stalna sredstva odnose se na: laboratorijsku opremu (5.761.837 KM), kompjutersku opremu (396.513 KM), namještaj (378.389 KM), motorna vozila (354.885 KM), strojeve, uređaje, alate i instalacije (136.123 KM), elektronsku opremu (91.940 KM), opremu za prijenos podataka (81.858 KM), klima-uređaje (77.114 KM), bibliotetske i školske knjige (61.074 KM), ostalu opremu (44.681 KM), inventar (43.616 KM), djela likovnih umjetnosti (14.566 KM), fotografsku opremu (11.070 KM) i opremu za ispitivanje okoliša (7.432 KM).

Povećanje materijalnih stalnih sredstva u iznosu od 257.750 KM, realizovano je putem izdataka za nabavku stalnih sredstava, od čega se najznačajnije nabavke odnose se na: motorna vozila (109.900 KM), laboratorijsku opremu (85.271 KM) i namještaj (9.436 KM). Na poziciji izdataka za nabavku zgrada iskazan je iznos od 29.056 KM, a odnosi se na unapređenje hladnog lanca u centralnom skladištu za imunizaciju u Mostaru na osnovu donacije UNICEF-a. Zavod je proveo postupak javne nabavke, te je sa izabranim dobavljačem zaključen Ugovor, a nakon okončane situacije za radove na unapređenju hladnog lanca, sačinjen je Zapisnik o pregledu i prijemu radova, nakon čega je izvršeno uknjižavanje na poziciji zgrada.

Pored iskazanih izdataka za nabavku stalnih sredstava, izvršeno je uknjižavanje na osnovu donacija na poziciji: laboratorijske opreme (147.469 KM), kompjuterske opreme (78.144 KM), inventara (23.826 KM), strojeva, uređaja, alata i instalacija (18.914 KM), namještaja (13.788 KM) i elektronske opreme (5.918 KM).

U toku godine UNICEF je donirao opremu (namještaj) u vrijednosti od 13.788 KM za opremanje hladnog lanca za skladištenje vakcina u centralnom skladištu u Mostaru.

Donacija kompjuterske opreme u iznosu od 31.611 KM najvećim dijelom odnosi se na donaciju Ureda svjetske zdravstvene organizacije za BiH za tehničku podršku u borbi protiv pandemije virusa COVID-19. Također, UNICEF je donirao kompjutersku opremu u vrijednosti od 5.982 KM.

U toku godine Zavod je zaprimio laboratorijsku opremu najvećim dijelom doniranu od UNICEF-a, IPA fonda i IAEA (International Atomic Energy Agency) u iznosu od 109.494 KM.

Stalna sredstva u obliku prava odnose se na: softvere i licence (254.699 KM) i ulaganja u tuđa sredstva za zgradu koju Zavod koristi u Sarajevu, nad kojom nema pravo vlasništva/upravljanja (991.471 KM) i ulaganja u prostorije Službe za zaštitu od zračenja u Tahtali sokaku, Sarajevo (116.763 KM).

Iako Zavod koristi predmetnu nekretninu još od 7. 12. 1998. godine Općina Centar Sarajevo, kao prvostepeni organ, 28. 6. 2018. godine donijela je rješenje broj 05-30-1171/18-2, kojim je izvršena promjena upisa posjedovnog stanja u katastarskom operatu, i to na način da je kao posjednik nekretnine upisana Bosna i Hercegovina umjesto Republičkog zavoda za zdravstvenu zaštitu, jer je prvostepeni organ utvrdio da je pravni slijednik nekadašnjeg Republičkog zavoda za zdravstvenu zaštitu Ministarstvo civilnih poslova BiH. Zavod kao korisnik zgrade i činjenice da rješenje utiče na njegova prava nije bio obaviješten o ovom postupku, niti je imao mogućnost da se izjasni o relevantnim činjenicama. Nakon što je Zavod saznao za izmjene u posjedovnom listu podnio je Zahtjev za obnovu postupka 16. 11. 2020. godine Općini Centar Sarajevo, koji je odbijen Zaključkom od 16. 2. 2021. godine.

Drugostepeni upravni organ Federalna uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove donijela je Rješenje od 10. 11. 2021. godine, kojim je odbijena žalba Zavoda protive Zaključka Općine Centar Sarajevo. Zavod je pokrenuo tužbu 29. 12. 2021. godine protiv Federalne uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove, koja je dostavljena Kantonalnom sudu u Sarajevu. Kantonalni sud u Sarajevu dostavio je odgovor na tužbu 21. 3. 2022. godine.

Prema zemljишnoknjižnom izvatu od 9. 3. 2023. godine u vlasničkom listu upisano je državno vlasništvo (1/1). Zavod je 28. 3. 2023. godine uputio tužbu Općinskom sudu u Sarajevu protiv Općine Centar Sarajevo, radi sticanja prva vlasništva po osnovu dosjelosti, te je zakazano pripremno ročište 20. 6. 2023. godine.

U svojim rješenjima prvostepeni i drugostepeni organi su primijenili državne propise koji su doneseni nakon federalnih i ignorisali odredbe Ustava BiH kojima je decidno utvrđena isključiva nadležnost iz oblasti zdravstva u nadležnosti entiteta (Federacija i kantoni). Na osnovu članu 80. Zakona o zdravstvenoj zaštiti FBiH propisano je da „Zavod za javno zdravstvo FBiH zdravstvena ustanova koja obavlja javno-zdravstvenu djelatnost na teritoriji Federacije“. Odlukom o početku rada Zavoda za javno zdravstvo FBiH, koju je Vlada FBiH donijela u aprilu 1998. godine i koja predstavlja osnivački akt Zavoda, izričito je utvrđeno da će danom stupanja na snagu ove Odluke Zavod za javno zdravstvo FBiH preuzeti funkcije Zavoda za zdravstvenu zaštitu BiH, te preuzeti, prema potrebi radnike Zavoda za zdravstvenu zaštitu BiH kao i opremu i sredstva u skladu sa djelatnostima Zavoda, pri čemu će u prelaznom periodu imati sjedište u Sarajevu, ulica Titova broj 9. Odlukom o dopunama Odluke o početku rada Zavoda za javno zdravstvo FBiH Vlada FBiH je 21. 9. 2000. godine dodatno utvrdila da Zavod za javno zdravstvo FBiH preuzima imovinu kao i stambeni fond Zavoda za zdravstvenu zaštitu Bosne i Hercegovine.

Na osnovu ovih akata Zavod je počeo koristiti nekretninu još od 7. 12. 1998. godine, te je preuzeo djelokrug poslova, opremu i sve zaposlenike nekadašnjeg Zavoda za zdravstvenu zaštitu BiH. S obzirom na navedeno, kao i na nadležnosti zdravstva utvrđene Ustavom BiH, Zavod je poduzeo pravne aktivnosti na zaštiti prava korištenja i raspolaganja zgradom u Sarajevu.

Tokom revidirane godine, pored iskazanih izdataka za nabavku stalnih sredstava u obliku prava u iznosu od 13.237 KM, izvršeno je uknjižavanje na poziciji softvera i licenci na osnovu Odluke o odobravanju prijenosa i isknjižavanja dijela stalnih nematerijalnih sredstava Generalnog sekretarijata Vlade FBiH od 20. 10. 2022. godine³⁶ u iznosu od 56.244 KM.

U toku 2022. godine, otpisana su stalna sredstava u iznosu od 10.500 KM za dio kompjuterske opreme (5.956 KM), elektronske opreme (1.315 KM), strojeva, alata, uređaja i instalacija (628 KM), namještaja (662 KM) i auto guma (1.439 KM) na osnovu Odluke Upravnog odbora od 9. 2. 2023. godine.

U skladu s članom 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, članom 66. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i tačkom 25. Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i Trezor, budžetski korisnici vrše revalorizaciju imovine, obaveza i izvora sredstava. Knjigovodstveni iznos stalnih sredstava treba korigovati ako je opći indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda porastao za više od 10% tokom tekuće godine, odnosno od datuma nabavke sredstava ili datuma posljednjeg korigovanja vrijednosti. Revalorizacija se obavlja primjenom indeksa promjene cijene, koje objavljuje Federalni zavod za statistiku. Efekti revalorizacije povećavaju izvore stalnih sredstava za razliku između rezultata revalorizacije nabavne vrijednosti i rezultata revalorizacije otpisane vrijednosti.

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku rast cijena industrijskih proizvoda od januara do decembra 2022. godine porastao je za 17,4%. Uzimajući u obzir sadašnju vrijednost stalnih sredstava i izvora stalnih sredstava na 31. 12. 2022. godine, efekt revalorizacije bi bio povećanje knjigovodstvene vrijednosti stalnih sredstava od 1.159.216 KM. Sredstva u pripremi se ne revalorizuju.

Prema izjavi odgovornih osoba u Zavodu se vodi evidencija stalnih sredstava. S tim u vezi, u Izjavi u vezi obračuna revalorizacije za 2022. godinu dato je obrazloženje da Zavod nije izvršio revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu, jer Federalno ministarstvo finansija nije dalo uputstvo kako u aplikaciji stalnih sredstava čiji je vlasnik, uraditi obračun revalorizacije zbirno i pojedinačno po stalnim sredstvima, niti upute kako unijeti obračun revalorizacije u Glavnu knjigu Trezora.

Revalorizacija se vrši primjenom kumulativnog iznosa rasta cijena proizvođača industrijskih proizvoda, koje objavljuje Federalni zavod za statistiku na način da povećava vrijednost izvora stalnih sredstava za razliku između rezultata revalorizacije nabavne i ispravke vrijednosti, kako bi se u periodu inflacije njihova vrijednost uskladila. Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, rast cijena industrijskih proizvoda od januara do decembra 2022. godine porastao je za 17,4%, što je iziskivalo revalorizaciju. S obzirom na to da nisu stvoreni tehnički uslovi, Zavod nije izvršio revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu u skladu sa propisima za budžetske korisnike.

³⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 85/22

Preporuka:

- izvršiti revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu u skladu s članom 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, članom 66. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i tačkom 25. Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i Trezor.

7.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazana su u iznosu od 3.157.756 KM, a odnose se na kratkoročne tekuće obaveze (1.846.838 KM), kratkoročna razgraničenja (766.013 KM) i obaveze prema zaposlenima (544.905 KM).

Kratkoročne tekuće obaveze iskazane u iznosu od 1.846.838 KM, a odnose se na: obaveze prema dobavljačima (1.237.984 KM), ostale kratkoročne obaveze (326.518 KM) i obaveze prema fizičkim licima (278.954 KM). U okviru obaveza prema dobavljačima najveći iznos od 826.350 KM odnosi se na obaveze prema dobavljačima vakcina. Ostale kratkoročne obaveze odnose se na obaveze po pravosnažnim sudskim presudama iz radnih sporova (273.961 KM) i ostale kratkoročne obaveze (52.611 KM), koje se odnose na obaveze po osnovu ugovora o djelu.

Obaveze prema zaposlenicima iskazane u iznosu od 544.905 KM, a odnose se na: obaveze po osnovu plaće za decembar 2022. godine (472.360 KM), obaveze za naknade troškova zaposlenih za decembar 2022. godine (40.128 KM) i obaveze po obustavama iz plaća (32.417 KM).

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 766.013 KM, a odnose se na: razgraničene ostale prihode (763.512 KM), koji se odnose na fakturisane, a ne naplaćen prihode po osnovu pruženih usluga (315.367 KM) i razgraničene prihode za donacije (448.145 KM), te razgraničene rashode za nabavku roba i usluga (1.572 KM).

8. JAVNE NABAVKE

Zavod je 20. 4. 2022. godine donio Plan javnih nabavki za 2022. godinu (u daljem tekstu: Plan), a izmjene i dopune Plana izvršene su u junu, julu, septembru, oktobru i novembru 2022. godine, za koje je Upravni odbor dao saglasnosti. U Planu su utvrđene robe, usluge i radovi koji će biti predmet nabavke, procijenjena vrijednost nabavke, vrsta postupka, okvirni datumi pokretanja postupka i zaključenja ugovora, a nije naveden period trajanja ugovora o javnoj nabavci ili okvirnog sporazuma.

U Planu, osim po postupcima, predmeti nabavke navedeni su po lotovima, pa navodimo primjer da je u okviru „Nabavke laboratorijskog potrošnog materijala“ koji je podijeljen na lotove planirana nabavka za dio lotova putem otvorenog postupka, a za dio putem direktnog sporazuma. Također, u dijelu Plana koji se odnosi na nabavku vakcina u okviru Programa obavezne imunizacije, kao vrsta postupka naveden je „okvirni sporazum“ bez navođenja o kojoj vrsti postupka se radi. Ovakav način planiranja ne daje potpune informacije o predmetima nabavke, o njihovim procijenjenim vrijednostima i vrstama postupaka. Planiranjem nabavki na ovaj način nije osigurano poštovanje principa transparentnosti, u skladu sa članom 3. Zakona o javnim nabavkama.

U toku 2022. godine provedeno je 50 postupka ukupne vrijednosti 5.119.644 KM, i to: sedam otvorenih postupaka (4.843.383 KM), sedam konkurenčkih zahtjeva (136.912 KM) i 36 direktnih sporazuma (139.349 KM).

Uzorkom su obuhvaćena: četiri otvorena postupka na osnovu kojih su zaključeni ugovori u vrijednosti od 4.618.427 KM, četiri konkurenčka zahtjeva za dostavu ponuda (109.229 KM) i šest direktnih sporazuma (29.861 KM).

Članom 17. Zakona o javnim nabavkama definisano je da ugovorni organ može započeti postupak javne nabavke ako je nabavka predviđena u planu ili kada ugovorni organ doneše posebnu odluku o pokretanju postupka javne nabavke, a obaveze koje dospijevaju u narednim godinama moraju biti ugovorene u iznosima predviđenim propisima kojima se uređuje izvršenje budžeta ili finansijskog plana za svaku godinu posebno.

Revizijom je utvrđeno da Zavod nije vršio izmjene Plana, odnosno u vrijeme dok su se provodile javne nabavke Plan nije davao tačne podatke o broju i vrsti postupaka. Izmjene nisu vršene, a postupci javnih nabavki su okončani, za šta navodimo primjer:

- Nabavke laboratorijskog materijala za izvođenje ELISA/EIA metoda i laboratorijskog HACH materijala provedene su putem direktnih sporazuma, a da nisu vršene izmjene Plana, iako je Planom predviđeno provođenje otvorenog postupka u kojem su predmetne nabavke bile planirane putem lotova;
- Za nabavku laboratorijskih potrošnih proizvoda koja se odnosi na: TLD (dozimetre), laboratorijsko posuđe i pribor za SZE, te hranjive podloge planirano je provođenje otvorenog postupka putem lotova. Međutim, za ovu nabavku proveden je konkurenčki zahtjev za dostavu ponuda, a da nisu vršene izmjene Plana;
- Također, za nabavku usluga izrade procjene rizika radnih mјesta, periodični i kontrolni pregledi sredstava i opreme za protivpožarnu zaštitu i instalacija, Planom je previđeno provođenje otvorenog postupka. Međutim, u 2022. godini provedena su dva postupka, i to putem konkurenčkog zahtjeva za dostavu ponuda za izradu dokumentacije o procjeni rizika i zaštiti na radnom mјestu, periodičnih pregleda štetnosti, te direktnog sporazuma za periodični pregled i ispitivanje instalacija i protupožarnog sistema, a da nisu vršene izmjene Plana. S obzirom na to da se radi o srodnim uslugama, planiranje provođenja različitih postupaka nabavke za isti predmet upućuje na moguće dijeljenje predmeta nabavke, što nije u skladu sa članom 15. Zakona o javnim nabavkama.

- **Nabavka laboratorijskog potrošnog materijala za potrebe Zavoda u 2022. godinu**

Postupak javne nabavke putem otvorenog postupka koji se odnosi na „Nabavku laboratorijskog potrošnog materijala za potrebe Zavoda u 2022. godini“, pokrenut je Odlukom o pokretanju postupka od 29. 6. 2022. godine, procijenjene vrijednosti 167.502 KM putem 18 lotova. Nakon provedene procedure postupka nabavke, Komisija je dala preporuku o izboru najpovoljnijeg ponuđača za zaključivanje ugovora za određene lotove 1, 2, 3, 5, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 16, 17 i 18. Također, komisija je predložila direktoru za poništenje postupka nabavke za lot 7 jer su cijene svih ponuda značajno bile veće od osiguranih sredstava, kao i za lotove 4, 10, 14 i 15 s obzirom na to da zaprimljena ni jedna ponuda. Na osnovu prijedloga komisije, donesena je Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača 19. 9. 2022. godine, te Odluka o poništenju postupka dijela javne nabavke za lotove 4, 7, 10, 14 i 15. Za lotove 4, 7 i 14 nabavaka u toku 2022. godine provedena je putem konkurenčkog zahtjeva za dostavu ponuda. U Odluci o izboru najpovoljnijeg ponuđača dato je obrazloženje za lotove 2, 3, 6, 8, 9, 11 da su odabrane ponude premašile procijenjenu vrijednost, ali ne značajno pa je predloženo zaključenje ugovora uz realizaciju minimum 50% finansijske vrijednosti, te su ugovori zaključeni u skladu s Odlukom. Za lot 12 odabrana ponuda je značajno premašila procjenu, ali zbog potreba laboratorija za materijalima predloženo je zaključivanje ugovora sa realizacijom maksimalno u visini procijenjene vrijednosti. Međutim i za lot 12, Ugovor je zaključen ugovora uz realizaciju minimum 50% finansijske vrijednosti.

Vrijednost zaključenih ugovora, po lotovima i dobavljačima, data je u tabeli:

Red. broj	Predmet nabavke	Izabrani ponuđač/ dobavljač	Planirani iznos nabavke (KM)	Ugovoreni iznos nabavke (KM)
1.	Lot 1 – Hemikalije za Službu zdravstvene ekologije	„Mikro Polo“ d.o.o. Sarajevo	18.000	17.927
2.	Lot 2 – Standardi sa certifikatom	„Mikro Polo“ d.o.o. Sarajevo	8.000	10.831
3.	Lot 3 – Hemikalije i potrošni materijal za tečnu i plinsku hromatografiju	„Mikro Polo“ d.o.o. Sarajevo	11.999	15.683
4.	Lot 5 – Certificirani referentni materijali (hemija)	„Mikro Polo“ d.o.o. Sarajevo	10.000	5.885
5.	Lot 6 – Certificirani laboratorijski materijali-mikrobiologija	„Ena“ d.o.o. Sarajevo	11.999	13.689
6.	Lot 8 – Laboratorijski plinovi	„Messer Tehnoplín“ d.o.o. Sarajevo	14.000	16.788

Red. broj	Predmet nabavke	Izabrani ponuđač/ dobavljač	Planirani iznos nabavke (KM)	Ugovoren iznos nabavke (KM)
7.	Lot 9 – Dijagnostička sredstva	„Ena“ d.o.o Sarajevo	9.000	9.407
8.	Lot 11 – Hemikalije	„Kefo“ d.o.o Istočno Sarajevo	12.500	18.504
9.	Lot 12 – Laboratorijsko posuđe i pribor	„Kefo“ d.o.o Istočno Sarajevo	4.000	17.190
10.	Lot 13 – Laboratorijski plinovi	„Messer Tehnoplins“ d.o.o. Sarajevo	16.000	11.694
11.	Lot 16 – Reagensi za biohemski aparat Dialab	„Broma Bel“ d.o.o. Banja Luka	1.600	1.540
12.	Lot 17 – Potrošni materijal za biohemsku laboratoriju	„Ena“ d.o.o Sarajevo	2.100	1.894
13.	Lot 18 – Filteri (aktivni ugalj) za laboratorijski digestor	„Apical“ d.o.o. Sarajevo	2.000	1.661
UKUPNO			121.198	142.693

- Nabavka vakcina za imunizaciju djece iz Programa obveznih imunizacija u FBiH, za trogodišnji period 2022-2024. godine**

Nabavka vakcina za imunizaciju djece iz Programa obveznih imunizacija u FBiH, za trogodišnji period 2022.-2024. godina, planirana je putem otvorenog postupka za međunarodnu konkurenčiju. Odlukom o provođenju otvorenog postupka javne nabavke vakcina za imunizaciju djece u FBiH procijenjena vrijednost za trogodišnji period 2022.-2024. godine iznosila je 11.573.616 KM, odnosno 3.236.524 KM (za 2022. godinu), 4.168.546 KM (za 2023. godinu) i 4.168.546 KM (za 2024. godinu), putem sedam lotova. Procijenjena vrijednost nabavke za ukupno sedam lotova izvršena je na osnovu realizovane nabavke za period 2019.-2021. godina.

Revizijom je utvrđeno da je Odlukom Upravnog odbora o odobravanju pokretanja postupka javne nabavke vakcina za imunizaciju djece iz Programa obveznih imunizacija u FBiH za period 2022-2024. od 16. 12. 2021. godine, procijenjena vrijednost nabavke iznosila 7.430.810 KM, odnosno 3.262.264 KM (za 2022. godinu), 2.084.273 KM (za 2023. godinu) i 2.084.273 KM (za 2024. godinu). Također, prema prezentiranom Planu potreba vakcina za FBiH za 2022. godinu, planirani iznos nabavke iznosio je 3.771.647 KM, 4.466.796 KM (za 2023. godinu) i 4.466.796 KM (za 2024. godinu), što ukupno iznosi 12.705.239 KM.

Prema Zapisniku o pregledu i ocjeni ponuda, komisija je konstatovala da je za lotove 2, 3, 4, 5 i 7 dostavljena jedna ponuda, te po dvije ponude za lotove 1 i 6. Za lot 1 održana je e-aukcija, a za lot 6 e-aukcija nije održana jer je ponuđač Oktal Pharma d.o.o Sarajevo isključen iz daljnog postupka, s obzirom na to da ponuda nije zadovoljila uslove tenderske dokumentacije u dijelu *Kvaliteta registrovanih vakcina*. Komisija je izvršila poređenje procijenjene vrijednosti nabavki po lotovima s vrijednostima najuspješnijih ponuda, te izvršila konsultacije sa Službom za epidemiologiju, a imajući u vidu stanje na svjetskom tržištu vakcina za vrijeme pandemije COVID-19, što je rezultirao velikom potražnjom i znatno većim cijenama za lotove 2, 3 i 7. Također, komisija je konstatovala da ukupna vrijednost najuspješnijih ponuda za trogodišnji period 2022.-2024. godina iznosi 11.456.570 KM (bez PDV-a), što je za 1.564.590 KM više od procijenjene vrijednosti (bez PDV-a).

S obzirom na to da su za lotove 2, 3 i 7 cijene ponuda bile iznad procijenjene vrijednosti komisija je predložila da se smanje planirana količine za 2023. i 2024. godinu. Također, s obzirom na to da je najuspješnija ponuda za lot 4 bila veća za 250.250 KM u odnosu na procijenjenu vrijednost, predloženo je da se prihvati ponuda s planiranim količinama i po cijeni koja je veća, a da se razlika platiti iz preostalih neiskorištenih sredstava planiranih za nabavku vakcina iz Programa obaveznih imunizacija u FBiH.

Na osnovu preporuke komisije donesena je Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača 28. 4. 2022. godine, zaključeni su okvirni sporazumi, te potpisani su ugovori koji su vrijedili do kraja godine:

R. br.	Predmet nabavke	Izabrani ponuđač/ dobavljač	Planirani iznos nabavke (KM)	Ugovoren iznos nabavke (KM)	Datum zaključenja ugovora
1	2	3	4	5	6
1.	Lot 2 DTaP+ IPV	Pharma Maac d.o.o. Sarajevo	504.855	504.855	11. 5. 2022.
2.	Lot 3 DTaP + IPV + Hib	Pharma Maac d.o.o. Sarajevo	2.331.225	2.326.545	8. 6. 2022. ³⁷
3.	Lot 4 Hep B – Euvax B	Pharma Maac d.o.o. Sarajevo	318.532	318.532	11. 5. 2022.
4.	Lot 5 MRP	GLOSARIJ CD d.o.o. Sarajevo	197.379	197.379	11. 5. 2022.
5.	Lot 6 dT - difterija, tetanus - pro adultis (Imovax DT adultis)	Pharma Maac d.o.o. Sarajevo	287.820	287.820	11. 5. 2022.
6.	Lot 7 IPV- inaktivirano polio virusno cjepivo	Pharma Maac d.o.o. Sarajevo	131.836	131.836	11. 5. 2022.
UKUPNO			3.771.647	3.766.967	

- Nabavka vakcina za imunizaciju posebnih grupa i pod povećanim rizikom, te potrošnog materijala za 2022. godinu**

Za nabavku vakcina za imunizaciju posebnih grupa i pod povećanim rizikom, te potrošnog materijala za 2022. godinu proveden je otvoreni postupak. **Odlukom Upravnog odbora Zavoda o odobravanju postupaka javne nabavke od 24. 2. 2022. godine procijenjena vrijednost nabavke iznosila je 821.873 KM putem sedam lotova, a tenderskom dokumentacijom utvrđena je procijenjena vrijednost u iznosu od 612.027 KM (što je i objavljeno na portalu javnih nabavki u dijelu Obavijest o nabavci). Procijenjena vrijednost za ukupno sedam lotova izvršena je na osnovu realizovane nabavke za 2021. godinu. Shodno navedenom, konstatujemo da prilikom sačinjavanja tenderske dokumentacije nisu realno definisane okvirne količine potrebnih vakcina, što nije u skladu s članom 15. Zakona o javnim nabavkama, niti je osigurana pravična i aktivna konkurenca u skladu sa članom 3. Zakona o javnim nabavkama.**

Prema Zapisniku o pregledu i ocjeni ponuda, prezentirano je da je za sve lotove dostavljena po jedna ponuda. Komisija je izvršila konsultacije sa Službom za epidemiologiju, te konstatovala da su ponude za lotove 1 i 4 u okviru procijenjene vrijednosti, a ponude za lotove 2, 3, 5 i 7 veće u odnosu na procijenjenu vrijednost u ukupnom iznosu od 12.752 KM. Također, data je preporuka za djelomično poništenje javne nabavke za lot 6,³⁸ s obzirom na to da ponuđač UNIFARM d.o.o. Lukavac nije dostavio tehnički zadovoljavajući-prihvatljivu ponudu, odnosno nije ispunio uslove definisane tenderskom dokumentacijom u dijelu dokumentacije kojom se dokazuje kvaliteta ne registrovanih vakcina. Obavijest o poništenju postupka nabavke objavljena je 18. 9. 2022. godine, a za ovaj poništeni lot u Odluci u izboru najpovoljnijeg ponuđača/djelomičnom poništenju postupka javne nabavke definisano je da će postupak ponoviti najkasnije do kraja 2022. godine. Postupak javne nabavke do kraja godine nije proveden i vakcine nisu nabavljene.

³⁷ Aneks ugovora od 8. 6. 2022. godine kojim je mijenjana cijena originalnog pakovanja boćice za vakcine DTaP + IPV + Hib (39,77 KM bez PDV-a, odnosno 46,53 KM sa PDV-om)

³⁸ Pneumokokna, polisaharidna konjugirana 23-valentne vakcina za djecu od navršene dvije godine i odrasle (PPSV23)

Vrijednost zaključenih ugovora, po lotovima i dobavljačima, data je u tabeli:

R. br.	Predmet nabavke	Izabrani ponuđač/ dobavljač	Planirani iznos nabavke (KM)	Ugovoren iznos nabavke (KM)	Datum zaključenja ugovora
1	2	3	4	5	6
1.	Lot 1 HRIG – humani rabiens imonuglubin	TUZLA-FARM d.o.o. Tuzla	90.558	90.558	16. 8. 2022.
2.	Lot 2 Antirabično cjepivo (Verorab)	Pharma Maac d.o.o. Sarajevo	48.788	53.841	16. 8. 2022.
3.	Lot3 PCV13 – Pneumokokno, polisaharidno, konjugirano 13-valentno cjepivo za djecu od navršenih 2 mjeseca i odrasle	UNIFARM d.o.o. Lukavac	70.200	73.878	16. 8. 2022.
4.	Lot 4 Četverovalentno cjepivo protiv infulence, inaktivirano	Pharma Maac d.o.o. Sarajevo	112.320	112.320	16. 8. 2022.
5.	Lot 5 Hep B za odrasle	Pharma Maac d.o.o. Sarajevo	28.080	32.339	16. 8. 2022.
6.	Lot 6	HPV - humani tipovi 6, 11, 16, 18	234.000	235.931	16. 8. 2022
UKUPNO			583.946	598.867	

- Nabavka usluga uvoza, skladištenja i transporta lijekova (vakcina), medicinskih sredstava i druge opreme za potrebe Zavoda u periodu 2022.-2023. godina**

Odlukom o pokretanju postupka javne nabavke usluga uvoza skladištenja i transporta lijekova (vakcina), medicinskih sredstava i druge opreme za potrebe Zavoda u periodu 2022-2023, iz septembra 2022, pokrenut je postupak nabavke putem otvorenog postupka, procijenjene vrijednosti 85.500 KM bez PDV-a. Obavještenje o nabavci i tenderska dokumentacija objavljeni su na portalu javnih nabavki 20. 9. 2022. godine. Tendersku dokumentaciju preuzeo je sedam potencijalnih ponuđača, a ponudu je dostavio samo jedan, koji je navedene usluge Zavodu pružao i prethodne godine.

Članom 53. Zakona o javnim nabavkama utvrđeno da u tenderskoj dokumentaciji, ugovorni organ daje potpune informacije o uslovima ugovora i postupku dodjele ugovora, a koji su kandidatima/ponuđačima dovoljni za pripremu zahtjeva za učešće, odnosno ponuda na stvarno konkurenčkoj osnovi. Istim članom definisano je koje minimalne informacije mora sadržavati tenderska dokumentacija. Između ostalog, navedeno je da tenderska dokumentacija sadrži mjesto i rokove isporuke roba, obavljanja usluga i izvođenja radova, te količinske specifikacije za robe ili opis posla ili zadatka za usluge i radove i tehničke specifikacije. U tenderskoj dokumentaciji potrebno je dati potpune informacije o uslovima ugovora i postupku dodjele ugovora, koji su ponuđačima dovoljni za pripremu ponuda. Napominjemo da je i Uputstvom za pripremu modela tenderske dokumentacije utvrđeno da tenderska dokumentacija sadrži sve neophodne informacije i pojašnjenja koji moraju biti definisani jasno, na osnovu kojih ponuđači mogu pripremiti svoje zahtjeve za učešće.

Revizijom je utvrđeno da je u tenderskoj dokumentaciji u dijelu koja se odnosi na količinu predmeta nabavke navedeno da ukupna količina nije precizirana u momentu slanja poziva, ista će se nabavljati sukcesivno u skladu s potrebama Ugovornog tijela, u još nedefinisanom broju alokacija. Također za mjesto izvršenja usluga je FBiH, a tačan popis mjesta i adresa izvršenja usluga utvrđuje se ugovorom. Rok za izvršenje predmetnih usluga treba biti u najkraćem mogućem roku, od tačke ulaska u BiH do identificiranih korisnika na nivou FBiH, kako bi se najbolje osigurao pouzdan dolazak proizvoda bez odstupanja temperature ili negativnog utjecaja na stabilnost proizvoda. Zaključenim ugovorom sa izabranim ponuđačem utvrđena je cijena za izvršene usluge transporta (2,80 KM bez PDV-a po kilometru) i usluge skladištenja (po danu na osnovu prostora koji roba zauzima na paleti 10,00 KM bez PDV-a), dok tenderskom dokumentacijom nije specificirano šta se odnosi na usluge transporta i skladištenja. Dakle, u tenderskoj dokumentaciji nisu date sve informacije potrebne potencijalnim ponuđačima za pripremu ponuda.

Shodno navedenom, konstatujemo da tenderska dokumentacija nije sačinjena u skladu s članom 53. Zakona o javnim nabavkama, odnosno na način da pruža potpune informacije o uslovima ugovora, koji su ponuđačima bitni za pripremu ponuda na stvarno konkurentskoj osnovi. Također, napominjemo da je, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, Zavod dužan obezbijediti aktivnu konkurenčiju u cilju najefikasnijeg korištenja javnih sredstava. Prema Izvještaju o preuzimanju tenderske dokumentacije, tendersku dokumentaciju preuzele je sedam subjekata, od čega je najveći broj potencijalnih ponuđača. Ponudu je dostavio samo jedan ponuđač.

Nakon okončane procedure postupka javne nabavke, Ugovor o pružanju usluga uvoza, skladištenja i transporta lijekova (vakcina), medicinskih sredstava i druge opreme u periodu 2022-2023 zaključen je tek 7. 12. 2022. godine sa dobavljačem Hercegovinalijek d.o.o. Mostar. Period njegovog važenja je do 31. 12. 2023. godine, a najkasnije do realizacije predmetne nabavke u 2024. godini. Na ovaj način izvršava se preuzimanje obaveza na teret tekuće i iduće godine. Navedeno nije u skladu s članom 57. Zakona o budžetima u FBiH,³⁹ kojim je predviđeno da budžetski korisnici ne smiju stvarati obaveze iznad iznosa odobrenog operativnog budžeta, odnosno da mogu preuzeti obaveze na teret budžeta tekuće godine samo za namjene i do visine utvrđene u posebnom dijelu budžeta, ako su za to ispunjeni svi zakonom i dugim propisima utvrđeni uslovi.

Revizijom je obuhvaćeno šest direktnih sporazuma ukupne ugovorene vrijednosti 29.860 KM. Za uzorkovane postupke javnih nabavki, a koji se odnose na: centralizovanu podršku ispisa i skeniranja putem zajedničkih kopirnih uređaja (6.917 KM), vanredni servis (5.791 KM) i usluge uređenja zelenih površina (3.744 KM), konstatovano je postupci javnih nabavki nisu poništeni, iako su primljene ponude znatno veće od njihove ukupne procijenjene vrijednosti i to ukupno za 7.452 KM. Procijenjena vrijednost za ova tri uzorkovana postupka iznosila je 9.001 KM, dok je nakon okončanja postupaka javne nabavke ugovoren 16.453 KM.

Na osnovu uvida u postupak koji se odnosi na usluge „Uređenje zelenih površina“, a koji je pokrenut Odlukom o pokretanju postupka od 7. 7. 2022. godine, procijenjena vrijednost nabavke iznosila je 2.001 KM. Pozivi za ponudu prethodno su upućeni na tri adrese. Zaprimljena je jedna ponuda KJKP „Park“ d.o.o. (3.744 KM). Pri dostavljenoj evaluaciji Centra za zaštitu zračenja utvrđeno je da, iako cijena ponude premašuje planirana sredstva, neophodno je nastaviti realizaciju u cilju izvršenja redovnih obaveza održavanja i uređenja zelenih površina, kao i sprečavanja negativnog inspekcijskog nadzora. Donesena je Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača 18. 7. 2022. godine, te je zaključen ugovor sa „KJKP Park“ d.o.o. Sarajevo u iznosu od 3.744 KM.

U postupku nabavke „Vanredni servis laboratorijske stanice za uzorkovanje aerosola ASS500“ Ugovor je zaključen 27. 6. 2022. godine sa dobavljačem Electra d.o.o. Sarajevo u iznosu od 5.792 KM, nakon provedenog postupka javne nabavke, procijenjene vrijednosti u iznosu od 1.000 KM. Ugovorená vrijednost je veća za 4.792 KM od procijenjene vrijednosti.

Zaključeni ugovori na osnovu direktnih sporazuma za koje su cijene ponuda bile iznad procijenjene vrijednosti za 7.452 KM. Budući da su cijene ponuda bile znatno veće od procijenjenih vrijednosti i osiguranih sredstava za predmetne nabavke, Zavod je bio u obavezi poništitи postupke, u skladu s članom 69. stav 2. e) Zakona o javnim nabavkama. Zbog navedenog ne možemo potvrditi da je Zavod dosljedno postupao u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama.

Plan javnih nabavki Zavoda nije sačinjen na način da daje potpune informacije o predmetima nabavke, o njihovim procijenjenim vrijednostima i vrstama postupaka, čime nije osigurano poštovanje principa transparentnosti. Također, Zavod nije sačinio izmjene Plana javnih nabavki, odnosno u vrijeme dok su se provodile javne nabavke Plan nije davao tačne podatke o broju i vrsti postupaka. Za nabavke koje su planirane putem otvorenih postupaka provedeni su konkurentski zahtjevi za dostavu ponuda i direktni sporazumi, a da izmjene Plana nisu vršene. Navedeno je imalo za posljedicu da Plan javnih nabavki ne sadrži potpune podatke o postupcima koji se planiraju provesti, što nije u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama.

³⁹ „Sl. novine FBiH“, br.102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18,11/19, 99/19 i 25a/22

U postupku javne nabavke vakcina za imunizaciju posebnih grupa i pod povećanim rizikom, te potrošnog materijala za 2022. godinu procijenjene vrijednosti u iznosu od 612.027 KM, kao i nabavke usluga uvoza, skladištenja i transporta lijekova (vakcina), medicinskih sredstava i druge opreme za potrebe Zavoda u periodu 2022-2023. godine procijenjene vrijednosti u iznosu od 85.500 KM, tenderska dokumentacija nije sačinjena na način da se osigura pravična i aktivna konkurenca, što nije u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama. Ugovor za usluge uvoza, skladištenja i transporta lijekova (vakcina), medicinskih sredstava i druge opreme za potrebe Zavoda zaključen je na način da se izvršava preuzimanje obaveza na teret tekuće i iduće godine, što nije u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.

Preporuke:

- *plan javnih nabavki sačinjavati na način da daje jasne i precizne podatke o broju i procijenjenoj vrijednosti postupaka koji će se provoditi, a tendersku dokumentaciju sačinjavati na način da sadrži sve informacije, shodno odredbama Zakona o javnim nabavkama;*
- *blagovremeno pokretati postupke javnih nabavki kako bi se realizacija ugovora vršila u tekućoj fiskalnoj godini, a preuzimanje obaveza na teret budžeta vršilo u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.*

9. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Zavod je 6. 7. 2023. godine dostavio komentar na Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2022. godinu.

Obrazloženja su data za: izdatke za materijal i usluge koji su nisu priznati u skladu s članom 76. Zakona o budžetima u FBiH, planiranje potrebnih količina vakcina za 2022. godinu, zaključivanje ugovora o djelu za sistematizovana radna mjesta, primjenu Zakona o javnim nabavkama za nabavku usluga skladištenja i transporta vakcina protiv COVID-a 19, sačinjanje Plana javnih nabavki i tenderske dokumentacije, uništenje vakcina protiv COVID-a 19 kojima je istekao rok trajanja, revalorizaciju stalnih sredstava i izdatke za reprezentaciju.

Prihvaćen je i inkorporiran u Izvještaj komentar koji se odnosi na obrazloženje vezano za pravdanje sredstava reprezentacije.

Djelimično su uvažena i inkorporirana u konačan Izvještaj obrazloženja koje se odnose na:

- ugovore o djelu koji su zaključivani sa vanjskim saradnicima u kontinuitetu tokom cijele godine za sistematizovana radna mjesta. Zavod je u obrazloženju naveo da je u 2022. godini imao dva vozača koja su za potrebe kontinuiranog provođenja redovnog programa imunizacije bila u potpunosti na raspolaganju u uslovima pandemije. Oni su u utvrđenom Planu distribucije vakcina distribuirali vakcine uz osiguran „hladni lanac“ do deset kantonalnih zavoda za javno zdravstvo za područje Federacije BiH. U tim uslovima direktor Zavoda, koji je ujedno član Kriznog štaba Civilne zaštite Federacije BiH i član Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva, imao je povećan obim posla na području cijele Federacije BiH, zbog čega se iznašlo privremeno rješenje za angažovanje vozača po osnovu ugovora o djelu;
- uništenje 607.709 doza vakcina kojima je istekao rok trajanja. Zavod je u obrazloženju naveo da se u najvećem dijelu radi o doniranim vakcinama protiv COVID-a 19, a koje su prilikom prijema donacije u jeku pandemije bile kratkog roka trajanja, te nisu se trošile dovoljno brzo zbog razloga na koje Zavod nije mogao uticati. Također, obrazloženo je da se ukupan broj doza vakcina ne odnosi samo na Zavod, nego i na zdravstvene ustanove u FBiH koje su uključene u tzv. hladni lanac (78 domova zdravlja i deset kantonalnih zavoda za javno zdravstvo).

Ostali komentari nisu prihvaćeni jer nisu prezentovane nove činjenice, niti je dostavljena relevantna dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza u Izještaju, za šta dajemo sljedeća obrazloženja:

- obrazloženje da je Zavod postupio u skladu sa članom 76. Zakona o budžetima u FBiH kao i Instrukcijama za predbilansne radnje za 2022. godinu Federalnog ministarstva finansija od 5. 12. 2022. godine nismo prihvatili jer izdaci koji se odnose na nabavku vakcina iz obaveznog programa imunizacije i vakcina za vakcinisanje po indikacijama u iznosu od 216.073 KM, te izdatke za usluge medija u iznosu od 75.875 KM u Glavnoj knjizi evidentirani na 31. 12. 2022. godine nisu priznati u skladu s članom 76. Zakonom o budžetima u FBiH u izještajnom periodu na koji se odnose, s obzirom na to da su priznati na osnovu dokumentacije, fakturna i zapisnika o primopredaji iz 2023. godinu;
- u vezi planiranja potrebnih količina vakcina dato je obrazloženje da je planiranje vrlo složen i odgovoran posao Službe za epidemiologiju, uzimajući u obzir i važeći program imunizacije. Za primjer racionalnog planiranja navedena je nabavka BCG vakcina za koje je Služba za epidemiologiju nakon uvida u stanje zaliha procijenila da neće biti potrebno nabavljati za 2022. godinu. Također, Zavod je naveo da su Vlada FBiH i druga nadležna tijela, kao i epidemiološke struke, prepoznala potrebu osiguranja kontinuiteta u provođenju programa vakcinisanja stanovništva Federacije BiH. Međutim, na skladištu je na kraju godine ostao značajan broj neiskorištenih vakcina, te je Zavod u posljednjem kvartalu 2022. godine izdao narudžbenice za ukupno ugovorene količine u vrijednosti od 3.641.779 KM, što predstavlja 83% ugovorenih količina u toku godine. Također, vakcine HPV – humani tipovi 6, 11, 16, 18 (četverovalentno cjepivo protiv humanog papiloma virusa, rekombinirano, adosrbirano) nisu distribuirane u toku godine, te nije izvršena nabavka pneumokokne, polisaharidne konjugirane 23-valentne vakcine za djecu od navršene dvije godine i odrasle (PPSV23);
- komentar u vezi nabavke usluga skladištenja i transporta vakcina protiv COVID-a 19, da je procedura javne nabavke provedena u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, iako sa zakašnjenjem, nismo prihvatili. Nabavka usluga skladištenja i transporta dobavljača „Hercegovinalijek“ d.o.o. Mostar vršena je bez važećeg ugovora od aprila do kraja 2022. godine, s obzirom na to da je prethodni Ugovor koji je zaključen 23. 4. 2021. godine istekao nakon 12 mjeseci, a novi postupak je započet u septembru 2022. godine. Ugovor za ovu nabavku zaključen tek 7. 12. 2022. godine, i realizovat će se u 2023. godini;
- dato je obrazloženje da je Plan za 2022. godinu davao tačne podatke o predmetu nabavke, procijenjenoj vrijednosti, vrsti postupaka, datumu početka procedura i izvoru finansiranja, te da Zavod provodi veliki broj postupaka za potrebe raznolikih i raznorodnih aktivnosti, kao i da je značajan broj uređaja i druge mjerne opreme za potrebe Sektora zdravstvene ekologije uvjetovan uslugama ovlaštenih i ekskluzivnih zastupnika za servisiranje i održavanje-monopolista, na šta Zavod ne može uticati. Međutim, Zavod nije sačinio izmjene Plana javnih nabavki, odnosno u vrijeme dok su se provodile javne nabavke Plan nije davao tačne podatke o broju i vrsti postupaka. Za nabavke koje su planirane putem otvorenih postupaka provedeni su konkurenčni zahtjevi za dostavu ponuda i direktni sporazumi, a da izmjene Plana nisu vršene. Navedeno je imalo za posljedicu da Plan javnih nabavki ne sadrži potpune podatke o postupcima koji se planiraju provesti, što nije u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama;
- dat je komentar da je prilikom nabavke vakcina osigurana maksimalna transparentnost i dostupnost tenderske dokumentacije i tehničkih specifikacija, te da se za svaku vakcinu javio samo po jedan dobavljač, kao i da vakcine spadaju u grupu rizičnih lijekova i ograničen je broj dobavljača na području BiH, koji mogu ponuditi tražene vakcine. Odlukom Upravnog odbora Zavoda o odobravanju postupaka javne nabavke od 24. 2. 2022. godine procijenjena vrijednost nabavke iznosila je 821.873 KM putem sedam lotova, a tenderskom dokumentacijom utvrđena je procijenjena vrijednost u iznosu od 612.027 KM.

Procijenjena vrijednost za ukupno sedam lotova izvršena je na osnovu realizovane nabavke za 2021. godinu. Shodno navedenom, konstatujemo da prilikom sačinjavanja tenderske dokumentacije nisu realno definisane okvirne količine potrebnih vakcina, što nije u skladu s članom 15. Zakona o javnim nabavkama, niti je osigurana pravična i aktivna konkurenca u skladu sa članom 3. Zakona o javnim nabavkama;

- u vezi revalorizacije stalnih sredstva dato je obrazloženje da Federalno ministarstvo finansija nije osiguralo tehničke preduslove za revalorizaciju, te da Zavod, kao ni ostali budžetski korisnici, nije odgovaran za to. Međutim, ova obaveza definisana je članom 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, članom 66. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i tačkom 25. Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i Trezor, kojima je definisano da budžetski korisnici vrše revalorizaciju imovine, obaveza i izvora sredstava u slučaju kad je opći indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda porastao za više od 10% tokom tekuće godine, odnosno od datuma nabavke sredstava ili datuma posljednjeg korigovanja vrijednosti.

Reviziju Zavoda za javno zdravstvo FBiH obavio je revizorski tim u sastavu: Sabina Muderizović – voditeljica tima, i Magdalena Kraljević – članica tima.

Voditeljica tima

Sabina Muderizović, s. r.

**Rukovoditeljica Sektora
za razvoj, metodologiju i upravljanje
kvalitetom**

Mia Buljubašić, s. r.

**Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju institucija Federacije
BiH**

Kimeta Bihorac, s. r.

- 1. GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI**
- 2. IZJAVA RUKOVODSTVA**

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

FEDERALNO MINISTARSTVO FINANSIJA
Nadležno ministarstvo
ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO FBIH
Potrošačka jedinica-glava
SARAJEVO
Sjedište potrošačke jedinice

Obrazac GIB

Identifikacioni broj: 4 | 2 | 0 | 0 | 7 | 3 | 5 | 8 | 6 | 0 | 0 | 0 | 7 |

Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti: 8 | 6 | 9 | 0

Organizacioni broj: 2 | 0 | 0 | 2

Pojedinačni obrazac

Operativni broj: _____

Konsolidovani obrazac

Funkcionalni kod: 0 | 7 | 4 | 0

Fond: _____

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

Period izvještavanja od 01. 01. do 31. 12. 2022. godine

- u KM -

Redni broj	Broj Konta	Pozicija	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4 - 3)	Procenat (4/3) x 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
1	2			3	4	5	6	7
1		PRIHODI (2 + 17 + 36)		200	0	2.235.455	1.494.673	2.235.455 0,00
2	710000	PRIHODI OD POREZA (3 + 7 + 9 + 11 + 13 + 14 + 15 + 16)		201				
3	711000	Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća (od 4 do 6)		202				
4	711100	Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)		203				
5	711200	Porezi na dobit preduzeća		204				
6	711900	Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija, društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošta i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća		205				
7	712000	Doprinosi za socijalnu zaštitu (7 = 8)		206				
8	712100	Doprinosi za socijalnu zaštitu		207				
9	713000	Porezi na plaću i radnu snagu (9 = 10)		208				
10	713100	Porezi na plaću (zaostale uplate poreza)		209				
11	714000	Porez na imovinu (11 = 12)		210				
12	714100	Porez na imovinu		211				
13	715000	Domaći porez na dobra i usluge		212				
14	716000	Porez na dohodak		213				
15	717000	Prihodi od indirektnih poreza		214				
16	719000	Ostali porezi		215				

S. Beretović

Strana 1

Redni broj	Broj Konta	Pozicija	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4 - 3)	Procenat (4/3) x 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
1	2			3	4	5	6	7
17	720000	NEPOREZNI PRIHODI (18 + 26 + 34 + 35)	216	0	2.235.455	1.494.673	2.235.455	0,00
18	721000	Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika (od 19 do 25)	217	0	8	217	8	0,00
19	721100	Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija	218					
20	721200	Ostali prihodi od imovine	219	0	8	217	8	0,00
21	721300	Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	220					
22	721400	Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	221					
23	721500	Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	222					
24	721600	Prihodi od privatizacije	223					
25	721700	Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	224					
26	722000	Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga (od 27 do 33)	225	0	2.235.447	1.494.456	2.235.447	0,00
27	722100	Administrativne takse	226					
28	722200	Sudske takse	227					
29	722300	Komunalne naknade i takse	228					
30	722400	Ostale budžetske naknade i takse	229					
31	722500	Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	230					
32	722600	Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	231	0	1.197.004	1.030.433	1.197.004	0,00
33	722700	Neplanirane uplate-prihodi	232	0	1.038.443	464.023	1.038.443	0,00
34	723000	Novčane kazne	233					
35	777000	Drugi tekući prihodi	234					
36		PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 37 do 42)	235					
37	731100	Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	236					
38	732100	Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	237					
39	741100	Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada	238					
40	742100	Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	239					
41	742200	Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	240					
42	733100	Donacije	241					
43		RASHODI (44 + 47 + 48 + 58 + 67 + 75 + 80)	242	20.664.038	10.813.070	22.588.496	-9.850.968	52,33

Redni broj	Broj Konta	Pozicija	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4 - 3)	Procenat (4/3) x 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
1	2			3	4	5	6	7
44	61000	Plaće i naknade troškova zaposlenih (45 + 48)	243	4.366.354	3.790.582	3.371.372	-575.772	86,81
45	611100	Bruto plaće i naknade plaća	244	3.888.875	3.181.870	2.938.691	-707.005	81,82
46	611200	Naknade troškova zaposlenih	245	477.479	608.712	432.681	131.233	127,48
47	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	246	408.331	336.020	311.200	-72.311	82,29
48	613000	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge (od 49 do 57)	247	15.841.107	6.638.345	18.817.670	-9.202.762	41,91
49	613100	Putni troškovi	248	23.000	38.357	28.095	15.357	186,77
50	613200	Izdaci za energiju	249	75.000	75.000	67.992	0	100,00
51	613300	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	250	82.500	93.007	80.248	10.507	112,74
52	613400	Nabavka materijala i sitnog inventara	251	14.730.907	4.746.512	17.761.516	-9.984.395	32,22
53	613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	252	37.000	37.000	33.393	0	100,00
54	613600	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	253	0	0	0	0	0,00
55	613700	Izdaci za tekuće održavanje	254	155.000	212.641	170.107	57.641	137,19
56	613800	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	255	11.500	9.552	10.189	-1.948	83,08
57	613900	Ugovorene i druge posebne usluge	256	726.200	1.426.276	668.150	700.076	196,40
58	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi (od 59 do 66)	257	48.246	48.123	88.254	-123	99,75
59	614100	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	258					
60	614200	Tekući transferi pojedincima	259					
61	614300	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	260					
62	614400	Subvencije javnim preduzećima	261					
63	614500	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	262					
64	614600	Subvencije finansijskim institucijama	263					
65	614700	Tekući transferi u inostranstvo	264					
66	614800	Drugi tekući rashodi	265	48.246	48.123	88.254	-123	99,75
67	615000	Kapitalni transferi (od 68 do 74)	266					
68	615100	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	267					
69	615200	Kapitalni transferi pojedincima	268					
70	615300	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	269					
71	615400	Kapitalni transferi javnim preduzećima	270					
72	615500	Kapitalni transferi privatnim preduzećima i poduzetnicima	271					
73	615600	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	272					
74	615700	Kapitalni transferi u inostranstvo	273					
75	616000	Izdaci za kamate (od 76 do 79)	274					
76	616100	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	275					

Rezision

Strana 3

Redni broj	Broj Konta	Pozicija	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4 - 3)	Procenat (4/3) x 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
1	2			3	4	5	6	7
77	616200	Izdaci za inostrane kamate	276					
78	616300	Kamate na domaće pozajmljivanje	277					
79	616500	Izdaci za kamate vezane za dug po izdatim garancijama	278					
80	600000	Tekuća budžetska rezerva	279					
81		TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (1 - 41)	280					
82		TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	281	264.050	257.750	348.349	-6.300	97,61
83		PRIMICI OD PRODAJE STALNIH SREDSTAVA (84 + 85 + 86)	282					
84	811100 (osim 811122 i 811123)	Primici od prodaje stalnih sredstava	283					
85	811200	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	284					
86	811900	Ostali kapitalni primici	285					
87	821000	IZDACI ZA NABAVKU STALNIH SREDSTAVA (od 88 do 93)	286	264.050	257.750	348.349	-6.300	97,61
88	821100	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	287					
89	821200	Nabavka građevina	288	0	29.056	0	29.056	0,00
90	821300	Nabavka opreme	289	234.050	215.457	348.349	-18.593	92,08
91	821400	Nabavka ostalih stalnih sredstava	290					
92	821500	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	291	30.000	13.237	0	-16.763	0,00
93	821600	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	292					
94		NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (87 - 83)	293	264.050	257.750	348.349	-6.300	97,61
95		NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (81 - 94)	294					
96		TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI	295					
97		PRIMICI OD FINANSIJSKE IMOVINE (od 98 do 104)	296					
98	813100	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	297					
99	813200	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	298					
100	813300	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	299					
101	813400	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća	300					

Redni broj	Broj Konta	Pozicija	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4 - 3)	Procenat (4/3) x 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
1	2			3	4	5	6	7
102	813500	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima	301					
103	813600	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	302					
104	813700	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo	303					
105	822000	IZDACI ZA FINANSIJSKU IMOVINU (od 106 do 112)	304					
106	822100	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	305					
107	822200	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima	306					
108	822300	Pozajmljivanje javnim preduzećima	307					
109	822400	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	308					
110	822500	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	309					
111	822600	Ostala domaća pozajmljivanja	310					
112	822700	Pozajmljivanje u inostranstvo	311					
113		NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (97 - 105)	312					
114		TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA	313					
115		PRIMICI OD ZADUŽIVANJA (116 + 120)	314					
116	815000	Primici od dugoročnog zaduživanja (117 + 118 + 119)	315					
117	815100	Zajmovi primljeni kroz Državu	316					
118	815200	Primici od inostranog zaduživanja	317					
119	815300	Primici od domaćeg zaduživanja	318					
120	814000	Primici od kratkoročnog zaduživanja (121 + 122 + 123)	319					
121	814100	Zajmovi primljeni kroz Državu	320					
122	814200	Primici od inostranog zaduživanja	321					
123	814300	Primici od domaćeg zaduživanja	322					
124	823000	IZDACI ZA OTPLATE DUGOVA (od 125 do 130)	323					
125	823100	Otplate dugova primljenih kroz Državu	324					
126	823200	Vanjske otplate	325					
127	823300	Otplate domaćeg zaduživanja	326					
128	823400	Otplate unutrašnjeg duga	327					
129	823500	Otplate duga po izdatim garancijama	328					

Redni broj	Broj Konta	Pozicija	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4 - 3)	Procenat (4/3) x 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
1	2			3	4	5	6	7
130	823800	Otkup duga	329					
131		NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (115 - 124)	330					
132		UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (95 + 113 + 131)	331					
133		SINTETIČKA KLASIFIKACIJA FUNKCIJA VLADE (COFOG) (134 + 143 + 149 + 156 + 166 + 173 + 180 + 187 + 194 + 203)	332	20.928.088	11.070.820	22.936.845	-9.857.268	52,90
134	01	Opće javne usluge (od 137 do 142)	333					
135	011	Izvršni i zakonodavni organi, finansijski i fiskalni poslovi, vanjski poslovi	334					
136	012	Strana ekonomска pomoć	335					
137	013	Opće usluge	336					
138	014	Osnovno istraživanje	337					
139	015	liR Opće javne usluge	338					
140	016	Opće javne usluge n. k.	339					
141	017	Transakcije vezane za javni dug	340					
142	018	Transferi općeg karaktera između različitih nivoa vlasti	341					
143	02	Održana (od 144 do 148)	342					
144	021	Vojna obrana	343					
145	022	Civilna obrana	344					
146	023	Inostrana vojna pomoć	345					
147	024	liR Obrana	346					
148	025	Obrana n. k.	347					
149	03	Javni red i sigurnost (od 150 do 165)	348					
150	031	Policijske usluge	349					
151	032	Usluge protivpožarne zaštite	350					
152	033	Sudovi	351					
153	034	Zatvori	352					
154	035	liR Javni red i sigurnost	353					
155	036	Javni red i sigurnost n. k.	354					
156	04	Ekonomski poslovi (od 157 do 165)	355					
157	041	Opći ekonomski, komercijalni i poslovi po pitanju rada	356					
158	042	Poљoprivreda, šumarstvo, lov i ribolov	357					

Redni broj	Broj Konta	Pozicija	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4 - 3)	Procenat (4/3) x 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
1	2			3	4	5	6	7
159	043	Gorivo i energija	358					
160	044	Rudarstvo, proizvodnja i izgradnja	359					
161	045	Transport	360					
162	046	Komunikacije	361					
163	047	Ostale industrije	362					
164	048	iiE Ekonomski poslovi	363					
165	049	Ekonomski poslovi n. k.	364					
166	05	Zaštita životne sredine (167 + 172)	365					
167	051	Upravljanje otpadom	366					
168	052	Upravljanje otpadnim vodama	367					
169	053	Smanjenje zagađenosti	368					
170	054	Zaštita raznovrsnosti flore i faune i zaštita krajolika	369					
171	055	iiR Zaštita životne sredine	370					
172	056	Zaštita životne sredine n. k.	371					
173	06	Stambeni i zajednički poslovi (od 174 do 179)	372					
174	061	Stambeni razvoj	373					
175	062	Razvoj zajednice	374					
176	063	Vodosnabdijevanje	375					
177	064	Ulična rasvjeta	376					
178	065	iiR Stambeni i zajednički poslovi	377					
179	066	Stambeni i zajednički poslovi n. k.	378					
180	07	Zdravstvo (od 181 do 186)	379	20.928.088	11.070.820	22.936.845	-9.857.268	52,90
181	071	Medicinski proizvodi, uređaji i oprema	380					
182	072	Vanbolničke usluge	381					
183	073	Bolničke usluge	382					
184	074	Usluge zdravstvene zaštite	383	20.828.088	11.070.820	22.936.845	-9.857.268	52,90
185	075	iiR Zdravstvo	384					
186	076	Zdravstvo n. k.	385					
187	08	Rekreacija, kultura i religija (od 188 do 193)	386					
188	081	Usluge sporta i rekreacije	387					
189	082	Usluge kulture	388					
190	083	Usluge emitovanja i izdavaštva	389					
191	084	Religijske i druge zajedničke usluge	390					

Redni broj	Broj Konta	Pozicija	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4 - 3)	Procenat (4/3) x 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
1	2			3	4	5	6	7
192	085	liR Rekreacija, kultura i religija	391					
193	086	Rekreacija, kultura i religija n. k.	392					
194	09	Obrazovanje (od 195 do 202)	393					
195	091	Predškolsko i osnovno obrazovanje	394					
196	092	Srednje obrazovanje	395					
197	093	Obrazovanje poslije srednje škole koje nije visoko obrazovanje	396					
198	094	Visoko obrazovanje	397					
199	095	Obrazovanje koje nije definisano nivoom	398					
200	096	Pomoćne usluge u obrazovanju	399					
201	097	liR Obrazovanje	400					
202	098	Obrazovanje n. k.	401					
203	10	Socijalna zaštita (od 204 do 212)	402					
204	101	Bolest i hendikepiranost	403					
205	102	Starost	404					
206	103	Naslijednici	405					
207	104	Porodica i djeca	406					
208	105	Nezaposlenost	407					
209	106	Stanovanje	408					
210	107	Socijalno isključenje n. k.	409					
211	108	liR Socijalna zaštita	410					
212	109	Socijalna zaštita n. k.	411					

U _____

KURTOVIĆ (FAZLIJA) AIDA

Certificirani računovodac

Dana: _____

M.P.

Mr. Sc. Siniša Skočibušić, dr.med.
Rukovodilac

Broj dozvole:

0071/5

Skročibušić

Strana 8

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

FEDERALNO MINISTARSTVO FINANSIJA
Nadležno ministarstvo

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO FBIH Sarajevo
Potrošačka jedinica - glava

Sarajevo-Centar
Sjedište potrošačke jedinice

Obrazac BS

4200735860007

Identifikacioni broj

86,90

Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti

2002

Organizacioni broj

0

Operativni broj

0740

Funkcionalni kod

0

Fond

Pojedinačni obrasci:

Konsolidovani obrasci:

- u KM -

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (4/5) × 100
1	2		3	4	5	6
I AKTIVA						
2	100000+ 200000	A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (3 do 10)	001	3.314.689	4.458.513	74,35
3	110000	Novčana sredstva i plemeniti metali	002	356	446	79,82
4	120000	Vrijednosni papiri	003			
5	130000	Kratkoročna potraživanja	004	364.180	310.351	117,34
6	140000	Kratkoročni plasmani	005			
7	160000	Finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama	006	2.676.192	3.877.488	69,02
8	210000	Zalihe materijala i robe	007			
9	220000	Zalihe sitnog inventara	008			
10	190000	Kratkoročna razgraničenja	009	273.961	270.228	101,38
11	000000 B. Stalna sredstva (14+17+20+21)		010	6.662.163	6.106.810	109,09
12	011000	Stalna sredstva	011	13.482.308	13.328.120	101,16
13	011900	Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	012	6.820.145	7.221.310	94,44
14	011-0119	Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (12-13)	013	6.662.163	6.106.810	109,09
15	020000	Dugoročni plasmani	014			
16	029000	Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	015			
17	020-029	Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (15-16)	016			
18	031000	Vrijednosni papiri	017			
19	031900	Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	018			
20	031-0319	Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (18-19)	019			
21	09	Dugoročna razgraničenja	020			
22	UKUPNA AKTIVA (2+11) = 41		021	9.976.852	10.565.323	94,43

1089757527627

str. 1 od 2

Kontrolni broj: 1089757527627

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (4/5) × 100
1	2	3	4	5	6	
23 II PASIVA						
24 300000	A. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (25 do 30)	022	3.157.756	4.302.666	73,39	
25 310000	Kratkoročne tekuće obaveze	023	1.846.838	1.695.164	108,95	
26 320000	Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	024				
27 330000	Kratkoročni krediti i zajmovi	025				
28 340000	Obaveze prema zaposlenicima	026	544.905	314.178	173,44	
29 360000	Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	027				
30 390000	Kratkoročna razgraničenja	028	766.013	2.293.324	33,40	
31 400000	B. Dugoročne obaveze i razgraničenja (32+33+34)	029				
32 410000	Dugoročni krediti i zajmovi	030				
33 420000	Ostale dugoročne obaveze	031				
34 490000	Dugoročna razgraničenja	032				
35 500000	C. Izvori stalnih sredstava (36+37+38+39-40)	033	6.819.096	6.262.657	108,89	
36 510000	Izvori stalnih sredstava	034	6.819.096	6.262.657	108,89	
37 520000	Ostali izvori sredstava	035				
38 530000	Izvori sredstava rezervi	036				
39 590000	Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	037				
40 590000	Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	038				
41	UKUPNA PASIVA (24+31+35) = 22	039	9.976.852	10.565.323	94,43	

Sarajevo-Centar, 06.02.2023.

Mjesto i datum

KURTOVIĆ (FAZLIJA) AIDA

Certifikovani računovodja

Mr.sc. SINIŠA SKOČIBUŠIĆ, dr.med

Rukovodilac

0071/5

Broj dozvole

M.P.

033/564-604

Kontakt

Kontrolni broj: 1089757527627

str. 2 od 2

Datum, 05.07.2023.g.
Broj: S-10-02-02-9.1-577-3-1/23

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH

IZJAVA RUKOVODSTVA

Ova izjava (u skladu sa zahtjevima ISSAI-ja 2580) daje se u vezi s vašom finansijskom revizijom Zavoda za javno zdravstvo FBiH za 2022. godinu, u svrhu izražavanja mišljenja o tome da li finansijski izvještaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, u skladu s posebnim propisima Federacije BiH za budžetske korisnike o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Izjava se daje i u svrhu potvrđivanja da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, prikazane u finansijskim izvještajima Zavoda za javno zdravstvo FBiH u svim značajnim aspektima uskladene s nadležnom zakonskom i drugom pravnom regulativom.

Potvrđujemo sljedeće (po našem najboljem znanju i uvjerenju, nakon ispitivanja koje smo smatrali neophodnim kako bismo se odgovarajuće informisali):

Finansijski izvještaji

- Ispunili smo svoju odgovornost za pripremu finansijskih izvještaja u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.
- Značajne pretpostavke koje smo koristili u izradi računovodstvenih procjena, uključujući i one mjerene po fer vrijednosti, razumne su i osnovane.
- Odnosi i transakcije između povezanih strana adekvatno su računovodstveno obuhvaćene i objavljene u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju.
- Pravilno smo procijenili, evidentirali i objavili sve gubitke po osnovu nenaplativih potraživanja, preuzetih obaveza i obezvredovanja imovine.
- Preduzeli smo neophodne aktivnosti da spriječimo prevare i zloupotrebe javnih sredstava za slučajevе koji su nam bili poznati.
- Nije bilo neusklađenosti sa zahtjevima nadležne zakonske i druge pravne regulative, koje bi, u slučaju nepoštovanja, mogle imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Nabavke roba, usluga i radova proveli smo u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH, rukovodeći se principima racionalnog trošenja javnih sredstava i obezbjeđivanja najboljeg kvaliteta nabavljenih roba, usluga i radova.
- Postupli smo u skladu sa svim aspektima odredbi ugovora (koje smo zaključili tokom godine ili u ranijem periodu), a koje bi, u slučaju nepridržavanja, mogli imati značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Sve transakcije su evidentirane u računovodstvenim evidencijama i prezentovane u finansijskim izvještajima.

BIH, SARAJEVO 71000; M. TITA 9; TEL.: 00 387 33 584 601; FAX: 00 387 33 584 602; e-mail: kabinet.sa@zzjzfbih.ba
MOSTAR 88101; VUKOVARSKA 48; TEL.: 00 387 36 382 101; FAX: 00 387 36 382 116; e-mail: kabinet.mo@zzjzfbih.ba
Metodologija za finansijsku reviziju - 1 - MFR-IZR-12.a.

Omogućili smo vam:

- pristup svim poslovnim knjigama, evidencijama i dokumentaciji, za koje smatramo da su relevantne za pripremu finansijskih izvještaja;
- pristup svim informacijama o sudskim sporovima u toku, pokrenutim protiv **Zavoda za javno zdravstvo FBiH** i koje je pokrenuo **Zavod za javno zdravstvo FBiH** i procjenu ishoda tih sporova;
- pristup dokumentaciji vezanoj za sudska poravnanja i isplate po tim osnovama;
- dodatne informacije koje ste zahtijevali od nas za potrebe revizije;
- neograničen pristup osobama u **Zavodu za javno zdravstvo FBiH** za koje ste utvrdili da je neophodno da daju revizorske dokaze.

Pružene informacije

- Otkrili smo vam sve poznate slučajeve neusklađenosti sa zakonskom i drugom pravnom regulativom ili sumnjama da one postoje.
- Otkrili smo vam identitet povezanih stranaka subjekta i sve odnose i transakcije koje su nam poznate.
- Dali smo sve informacije u vezi s prevarom ili sumnjom da ona postoji, za koje imamo saznanja i koje mogu uticati na subjekt, a uključuju:
 - rukovodstvo;
 - zaposlene koji imaju značajnu ulogu u internoj kontroli ili
 - ostale, gdje prevara može imati značajan učinak na finansijske izvještaje.

